სახალხო გაზეთი

№ 243 სამშაბათი, 1 მარტი, 1911 წ. წელიწადი მეორე. № 243

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ., უკანასკნელზე—10 კაპ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებული განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან—10 კაპ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „ხორბანი“-ში, მადათოვის კუნძულზე და ედირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ ხავეჭრო სახლის ლ. და ე. მეტცლ და ამხ—ბის განცხადებათა ცენტრალურ განტორამი მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ხ. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მოხსკაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთის“ რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3—მდე. საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქციის ადრესი: ტფილისი დიდი ვანქის ქ. N 12
ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, почт. ящ. N 190.

ცალკე ნომერი ყველგან ერთი შაური.

დამატებიანი ნომერი (კვირისა) 7 კაპ.

ეთვალ-ყური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

„სახალხო გაზეთი“-ს ხელის მომწერთა საყურადღებოთ:

მოვაგონებთ ჩვენ ხელის მომწერთ, რომ ყოველ თვის დამდეგიდან, ვისაც ხვედრი ფული იმ დროსთვის არ ექნებათ წარმოდგენილი—გაზეთის გზავნა შეჩერებული იქნება.

გაზეთის ფასი დამატებიანათ ტფილისში და მის გარეთ აღნიშნულია პირველ სტრიქონზე და საზღვარ გარეთისა—მეორე სტრიქონზე:

წლ.	11 თვ.	10 თვ.	9 თვ.	8 თვ.	7 თვ.	6 თვ.	5 თვ.	4 თვ.	3 თვ.	2 თვ.	1 თვ.
8. 50.	8. —	7. 50.	6. 90.	6. 20.	5. 50.	4. 80.	4. —	3. 20.	2. 40.	1. 60.	— 80.
12. 8.	11. —	10. —	9. —	8. —	7. —	6. —	5. —	4. 50.	3. 50.	2. 50.	1. 25.

ცალკე ნომერი ყველგან ერთი შაური

დამატებიანი ნომერი (კვირისა) 7 კაპეიკი.

ადრესის გამოსაცვლელი ფასი 40 კაპ.

წლიურ ხელის მომწერს გაზეთის ფასი შეუძლიან გადაიხადოს ნაწილ-ნაწილადაც: **ხელის მოწერის დროს 3 მან., 1 მარტისთვის 2 მან. 1 მაისისთვის 2 მან. და 1 ივლისისთვის 1 მან. 50**

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ყოველ თვის პირველ რიცხვიდან და არა ნაკლებ ერთი თვისა.

ქვრივი **ივლიტა ტარიელის ასული დევდარიანისა**, შვილები **ვასილ და მიხეილ სპარიდან იძენი დევდარიანები** და რძლები **ვერა ივანეს ასული და ანნა თეიმურაზის ასული დევდარიანისანი** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებას პირველი—საყვარელი მეუღლისას, მეორენი—უძვირფასესი მამისას და შემდეგნი დაუვიწყარი მამამთილისას,—აზნაურის

სპირიდონ სიმონისძის დევდარიანისას.

გასვენება 3 მარტს, დღით, ხოთშაბათს სოფ. ხარაგოულში (2— —1)

ალექსანდრა, ვასო და სანდრო ცალქალამანიძენი, მარიამ ბადრაძისა, თამარა კარგარეთლისა და **ევა თარხან-მოურავისა** პირველი—მეუღლე, მეორე და მესამე—ძმები, მეოთხე—სიდედრი და უკანასკნელნი—დები—აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ კვირას, 27 თებერვალს, მოულოდნელად გარდაიცვალა

კონსტანტინე (კოტე) მი ხეილის ძე ცალქალამანიძე.

პანაშვიდები ყოველ დღე საღამოს 5 საათზე, საკუთარ სახლში, (ვაკე). გამოსვენება პარასკევს, 4 მარტს, ბინიდან, დილის 9 საათზე, დასაკრძალავად კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. (2—483—1)

ორშაბათს, 28 თებერვალს, დილის 4 ს. და 20 წ. ხანგრძლივისა და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ნებითა ღვთისათა განისვენა

დეკანოზმა ზურაბ ჯიოევმა,

რასაც დიდად შეწუხებულნი **მეუღლე** და **შვილები** აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ. **პანაშვიდები:** შუადღის 1 საათზე და საღამოს 7½ საათზე ყოველ დღე ბინაზე. **გამოსვენება** ბინიდან (გუნიბის ქ., № 44) ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში—ოთხშაბათს, 2 მარტს, დილის 9 საათზე. **დაკრძალვა** იმავე დღეს კუკიის სასაფლაოზე. (1—484—1)

ოთხშაბათს, 2 მარტს, დიდუბის ღვთისმშობლის ეკლესიაში შუადღის 12 ს. გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი

ნადეჟდა გაბრიელის ასულის განძიელისს

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ **მარიამ ესტატეს ასული მამაცაშვილისა, გაბრიელ ნიკოლოზის ძე** და **ბარბარე სვიმონის ასული მამაცაშვილები.** (1—486—1)

ქართული თეატრი

მხოლოდ სამი გასტროლი

ქუთაისის ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასისა.

ხუთშაბათს, 3 მარტს, პირველად ტფილისის სცენაზე ლეონიდ ანდრეევის პიესა

„გაუდეამუს“,

4 მოქ., თარგ. შალვა დადიანისა.

პარასკევს, 4 მარტს, პიესა ნ. შიუკაშვილისა

სიმახინჯე,

შაბათს, 5 მარტს, უკანასკნელი გასტროლი. პირველად ტფილისის სცენაზე ორი ახალი პიესა 1) კნ. ელ. ირ. ჯამბაკურ-ორბელიანისა:

„შურისძიება“,

დრამატიული სცენა 3 ხურათად.

ამ პიესის დადგმის უფლება მგეთვნის ქუთაისის დრამ. **საზოგადოებას.**

2) „**ანნელე**“,

ხურათი 2 ნაწილად, ჰერგარტ ჰაუპტმანისა.

დასში არიან: ქ-ნნი: დ. ივანიძე, მ. მდივანი, თ. თამარაშვილი, ა. ქიქოძე, ფ. ლოლიშერიძე, ნ. ჩხეიძე, ბ-ნნი: ვ. არაბიძე, ი. ავტალიდი, ი. ბარველი, ა. გუგუშვილი, ა. იმედაშვილი, ბ. კორიმელი, დ. მგალობლიშვილი, ა. მურუხიძე, მ. ქორგელი, ა. ყალაბეგიშვილი და სუფლიორი გ. კურული.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში, ამ თვითვე.

დასაწყისი 8 ს. რეჟისორი **მიხ. ქორელი.** ადმინისტრატორი **ვ. ურუშაძე**

(2—1112—1) **დირექცია ქუთ. ქარ. დრ. ხაზ.—ბისა.**

იბეჭდება და აპრილში გამოვა სარგის კაკაბაძის

ზრომანი:

1) **ქებანი საქართველოს მეფის დავით მერვისა დავით მწირის მიერ** (აქამდის შავთელის აბდულ მესიდ ცნობილი) ვრცელის გამოკვლევით საქართველოს XIV საუკ. პოლიტიკურ მდგომარეობისა და ქართულ ლიტერატურის ოქროს ეპოქის დროის შესახებ. 2) **გამოკვლევანი საქართველოს ისტორიის შესახებ.** ვინ იყო მესხურ ქრონიკის ავტორი? უცნობნი აფხაზეთის მეფენი XV საუკ. ბაგრატ კურტაპალატი და ვახტანგ გორგასალი. გენეალოგია ბაგრატ VII აფხაზთა მეფისა. თამარის მატიანის ავტორის ვინაობა და სხვა.

დაიბეჭდება 300 ცალი. კარგს ქაღალდზედ. მოდიდო ფორმატისა, დაახლ. 100 ვვ. თითოთ წიგნი. ფასი ხელის მოწერით თითო წიგნისა ათი შაური. შემდეგ მეტი ედირება. **ხელის მოწერა** მიიღება **წერა-კითხვის საზოგადოებაში** ტფილისში.

(3—485—1)

ღრმა მწუხარებასა შინა მყოფნი ცოლ-შვილი გარდაცვალებულის

იოსებ სოლომონის ძის ჩითაევისა,

ქვრივი **ანთა ალექსის ასული** და შვილი **გიორგი** (იგივე **გიგლა**) **იოსების ძე** ცოლ-შვილით, გულითადად მადლობას უძღვნიან იმ პირთ, ვინც ანუგეშა და პატივი სცა იმ ღრმა მწუხარებაში, პირადის დასწრებით, სამძიმრის დეპეშით თუ წერილობით, განსვენებულის იოსებ სოლომონის ძის ჩითაევის გარდაცვალ ებისა გამო. (1—480—1)

ქ. ქუთაისში

ქირურგიული და დედათა სნეულების

საავადმყოფო

სამშობიარო განყოფილებით ექიმის

ივ. ბოკერიასი

გიმნაზიის ქუჩა, თეატრის პირდაპირ.

იქვე წამლობენ სიფილისს პროფესორ ერლიხის ხალი საშუალებით „606“. (30—405—50)

ექიმი

ქ. ქუთაისში
თ. ტყეშელაშვილი

იღებს შინაგან და სპეციალურად ვენერიულ, საორადე და სასქესო აგებულებათა სიფილისის და კანის სნეულებით ავადმყოფთ. 9—12 ს. 6—8 საღ., ტფილისის ქ. ციერალოვის სახლი. (50—15—34

სიურპრიზი პაპიროზის

ეხო

25 ცალი	15 ცალი	10 ცალი
10 კაპეკ.	6 კაპეკ	4 კაპეკ.

ძმ. სეილანოვები, ტფილისი.

(10—1107—2)

მოსკოვის დიდი

ცირკი უ. ა. ტრუცცისა

სამშაბათს, 1 მარტს, საღ. 8 ნახ. საათზე, **დიდი ბრწყინვალე წარმოდგენა-გალა,** 3 დიდ განყოფილებით. მონაწილეობას იღებენ საუკეთესო მხედრები, გიმნასტები, ჯამბაზები და ყველა მასხარები, კარდებალეტის გამოსვლა.

დღეს დიდი

კავკასიური ჭიდაობა

კახეთიდან ახლად ჩამოსულ ცნობილ ფალავანთა. დაწვრილებით აფიშებში. (1—487—1)

დაიბეჭდა და ამ დღეებში დაურიგდება ხელის-მომწერლებს მარტის ნომერი ყურნალ

„განათლებისა“

შემდეგის შინაარსით: 1. ოჯახი და მისი დანიშნულება. ლ. ბოდგვაძისა. 2. არითმეტიკის გაკვეთილები. 3. სოკოების გარჩევა (სურათებით **რეკაზ** კეფდეგანიშვილისა. 4. ჩინელი ბრძენი—კონფუციი (სურათებით) კაბაბერიძისა. 5. ზოოფსიხოლოგია—ლაბარაკი ცხოველთა შორის. 6. ბატონ-ყმობა და გლეხთა განთავისუფლება ჩვენში. 7. ლიტერატურთა მოგზაურობა (მოგზნება) მგ. გაბაშვილისა. 8. მგ. გაბაშვილი (ბიოგრაფია) პროფ. ალ. ხანანაშვილისა (ორი სურათით). 9. ქალი (ლექსი) ლადო გეგეჭკორისა. 10. ბულბულის ამოსაკვნესი, დ. თურდოსპირელისა. 11. გაზაფხული (ლექსი) თედო რაზიკაშვილისა. 12. *** (ლექსი) დ. თოდმანოვისა. 13. მუშაკის ხსოვნას (ლექსი) ილია ფერაძისა. 14. ხიკვდილი (ლექსი) გოკია უიმვილისა. 15. ვაჭარი და მეზობელი (ლექსი „ქილილა და დამანიდან“) თ. მაგმაძისა. 16. მინაური მიმოხილვა, ი. ვართაგავაი. 17. ხოფიოლოგია, ოკიუსუ კონტი ხიმ. ავალიანისა. 18. ალაზანი, ინგილოური ლეგენდა ზ. ედილისა. 19. ბიბლიოგრაფია, პრ ალ. ხანანაშვილი—ხოლომონ II მეფე იმერეთისა ხამ. ციმბაიანი. 20. მოწერილი ამბები—წერილი აჭარიდან ბ. ფეზანელისა. წერილი ბურიიდან ხ. რემონიძისა. 21 განცხადებანი.

ყურნალი წლიურად ღირს 3 მანეთი, ხოფლის მასწავლებელთათვის—2 მანეთი; ხოფლის მასწავლებელთ, ვინც ერთბამად გადაიხდის სამ მანეთს, გაეგზავნება წარსული წლის ნომრებიც. წელს ყურნალი გამოდის ეფერო დასურათებული და 16 გვერდით გადიდებული, კანში ჩასმული.

მისამართი: Тифлисъ. Дворянская Грузинская гимназія, Л. Г. Боцвадзе.

(2—2) **რედაქტორ-გამომცემელი ლ. ბ. ბოცვაძე.**

ცნობილი პირველ ხარისხოვანი ფირმა ჩიის თესლისა

ხ. ხრისტოდულიდისი

აცნობებს მეაბრეშუმეთ, რომ მთელს ამიერ-კავკასიაში ჩემი ერთად-ერთი წარმომადგენელი

ი. გოკიელოვი და ფვ.—გ.ი. სავ. სახ. ქუთაისში

და მათი აგენტი სტეფან დავიდიანი ტფილისში (ქსენიას ქუჩა № 6, სახლი გოკიელოვისა) ჩემის ჩიის თესლს იკვეთავენ. ვინც თესლს თავის დროზე იყიდის ნაკლებ ფასად დაეთმობა. (30—1114—1)

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ზაფართოებულია და სტაციონალური განყოფილება

მოწყობილია 50 საწოლით.

განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

ქსენიევის ქუჩა, საკუთარი სახლები № 7, „ვეტცელის“ სასტუმროსთან.

ტელეფონი № 590.

სტაციონარულ ავადმყოფთა მიღება ყოველთვის შეიძლება დღეც და ღამეც.

საამბულატორო ავადმყოფებს მიიღებენ სპეციალისტი ექიმები:

გედევანიშვილი ვ. ა. ნერ. და ელექ., **მელიქიშვილი. ნ. ვ.** ქირურ. და დედაკაც. ყოველ დღე 10—12 ს.

კარშინი ა. ა. კან. და ვენ., ყოველ დღე კვირას გარდა 2½—3½ ს.

მიქელაძე ზ. ა.—შინაგან და ბავშვ. ყოველ-დღე 12 ნახ.—1 ს.

მაღალაშვილი გ. გ. შინ., სამშ. და აბ. 10—12 ს.

ფირადოვი რ. ბ. ქირურ. ყოველ დღე 12—1 ს.

ქიქოძე ტ. ხ. შინაგანი. ორშაბათობით და ოთხშაბ. 9—10 ს.

პაპოვი ვ. ა. ყურ., ყელის და ცხვირის ყოველ დღე 2—2½ ს.

მანსვეტოვი ვ. ვ. შინ., ორშ., ოთხშ., და პარასკ. 1—2 ს.

ხიბოლევსკი ვ. ვ. ქირურ., ყოველ დღე, 9—11 ს.

მუსხელიშვილი ვ. ხ.—თვალისა, ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 2—2½ ს.

სულაგოვი ა. ი. სამშობიარო და ქალის 12—1 ს.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი **წამლობა „606“-ით** Ehrlich-hata) საკუთარი მიკროქიმიური და ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია, რომელსაც განაგებს ექიმი ე. გ. ფედოროვი.

რიგი ღირს 50 კაპ., საწოლები 2 მანეთიდან (დაწყებული. ოპერაციები, კონსულტაციები, ელექტრონით წამ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა შეღავათ. საფასურით. (წ.—1069—406)

სამკურნალო

სპეციალისტ სამზედროდ ექიმებისა გარეგან მოხიარულე ავადმყოფთათვის. ანქის დიდი ქუჩა, N 3. ალექსანდრეს, ბადის მაწლოვლად, ტელეფონი N 183.

ფასი რიგისათვის 50 კაპ.

ვადმყოფთა მიღება 9½-დან 5 ს.-დე.

ი. მ. ახვიხლოვი. ცხვირ., ყელ. და ყურისა. ყოველ-დღე 1—2 საათამდე.

ენუკოვი—ქირურგ. ყოველდღე 12-1 ს.

დ. გრეიცი—თვალისა, ყოველ დღე 1—2 ს.-მდე.

მანსე—ბავშვთა, შინაგ. ავადმყ. ყოველ დღე, გარდა კვირა უქმისა 1½—3 საათ

ნოვიცკი—ბებია ქალებ., ყოველ დღე 1—2 ს.

კალამკაროვი—ქალის ავად. ყოველ დღე, გარდა ხუთშაბათისა, 12—1 ს.

უკლაბინიკოვი—შინაგ. ავად. ყოველ-დღე 4—5 საათ.

რიდელი—შინაგ. ავად. და ბავშვ. ყოველ დღე, გარდა ხუთშ. და კვირისა 12—1 საათ.

თეთრაძე—სიფ., ვენერ., კან. ყოველ-ღე 1—3 საათ.

ჩუდნოვსკი ი. ნერვ., სულ., ელექტრო-ტერაპია, ყოველ დღე გარდა კვირა-უქმისა 11½—12½ საათ.

სულაკოვი—ყოველ დღე, ქალებ. და საბებია: 3 ნახ.—4 ნახ. საათ.

რუდენკო—შინაგ. და ბავშვ. ხუთშაბ. და კვირაობით 3—4 ს.

ვეხელოვსკი ნ. ნ.—ქირურგ. ავად. ყოველ დღე 2—3 საათ.

იოხელიანიხა—ქალ. ავად., ორშაბათ. ოთხშ., პარასკ., კვირა 11—12 საათ.

ლიმონი—კბილის ავად. ყოველ დღე 9—11 საათამდე.

დ. ბ. მხიტარიანცი—სიფ., ვენერ., დილის 9 საათ. 10 ნახევარ ს. ყ.დღე.

ყალამჭაროვი—ნერ., ელექტრო-ტერაპ., ყოველდღე 2—3 საათ.

კუნთებში შეუშხაპუნებენ და ძარღვებში შეუშვებენ „606“-ს

საღამოს 6—7 საათამდე.

კონსულტაცია, მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ოპერაცია, ანალიზი, ჰიპნოზი, ძიძებისა და მოსამსახურეთა გასინჯვა შეთანხმებით. სიფილისის (ათაშანგის) გამოკვლევა სისხლში პროფ. ვასსნარის შრატით. (100—5.—58)

ექიმი

ქ. ქუთაისში,
ს. ი. ვოლოხი

კათოლიკეების ქუჩა N 33.

საზღვარ-გარეთიდან დაბრუნებისას ოფოდს სიფილისის მკურნალობას 606 პრეპარატით ერლიხ ხატა. სიფილისის სისხლის გამოკვლევა ვასხერმანისებურად საგანგებოდ მოწყობილ ლაბორატორიაში. წამლობა აგრეთვე ჭლექიანისა და საყმაწვილოსი ხნვა და სხვა ტუბერკულინებით ყოველ კვირა აბალანური პრეპარატებით). ბ.ბ. ექიმებს, რომელნიც ადგილობრივად აგრეთვე ქალაქ გარეთელებისთვის, მოთხოვნისათანავე ეგზანებათ საანგებოდ მეხანწვეებში სტერილიზაცია გაკეთებული ეპროვეტები სისხლის გამოსაკვლევად. ვასხერმანისებურად გამოსაკვლევად. (50—1078—11)

ექიმი

ჯ ა ფ ა რ ი ძ ე

ქ. ქუთაისში

ყვავილ ყურის, ყელის, ცხვირის, ბავშვებისა და შინაგანის სნეულებით ავადმყოფებს ყოველ დღე. ტფილისის ქუჩა, სახლი თავ. ნიკარაძისა. (თ.—188—84

ვაგზლის კერძო

სამკურნალო

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა, N 8. ტელეფონი N 695.

ე. ს. ვაშაკიძე—ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9 ნახ.—10 ს.

ა. ნ. დიასამიძე—ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფილ., კანისა და ვენერ. 11—12 ს.

ბ. ა. ბოპოვი—ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. ყელი, ყური და ცხვ. სნეულ. 11—11½.

ვ. ს. ხატანიშვილი—ყოველ დღე, კვირის გარდა. შინაგანი ავად. 11½—12 ს.

შ. ა. მიქელაძე—შინაგან და ბავშვთა ავადმყ. 1—2 ს.

ნ. მ. მელიქიშვილი — ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1—2 ს.

ვ. ვ. სობოლევსკი—ქირურგ., ყოველ დღე, კვირის გარდა. 2—3 ს.

მიკროსკოპიული, ბაქტერიოლოგიური და ქიმიური გამოკვლევანი; აგრეთვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასი რიგისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მოლოგებით

წამლობა „606“-ით.

(წ.—1090—3)

ელექტრონისა და რენტგენის

სამკურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილ. 12—1 ს., საღ. 6—7 ს., კვირაობით კი მხოლოდ საღამოთი 6—7 საათამდე გამინჯვა და გადადგება რენტგენის ხსივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ., N 20. (0—5.—56)

ექიმი

ა. ნ. დიასამიძე

კანისა და გენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—1 ს. ხალამ. 6—7 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8—9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოხეკოვის ქ. N 4, სახლი ალაბეგოვისა. (ლ)

ექიმი

რ. დ. მაჭავარიანი

იღებს ავადმყოფთ ყოველ დღე დილით 8—11 საათამდე და ხალამს 6—8 საათამდე ბაგინოვის ქუჩა N 7. თ.—190—97

ექიმი

ე. ვ ა შ ა კ ი ძ ე

იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს. დილით 8—9 ს., საღამოთი 5—7 ს. ბოგდანოვის და ბატარეინის ქუჩების კუთხე N 24. 0—323

ექიმი

შ. ა. მიქელაძე

იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიანი ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.—6 ნახ. საათამდის. გაზეთის ქ. ტელეფონი N 816.

ექიმი

ალ. ბოლოლაშვილი

ქბილისა

იღებს ავადმყოფებს 9—2 ს. და 5—7 ს. ბოლოვინის პროსპ. N 12, სახლი მდივნისა. (ლ)

ექიმი

ვ. ს. მუსხელიშვილი

იღებს თვალებით ავადმყოფებს ყოველ დღე დილით 9-დან 11-მდე. გორბოვის ქ., № 9. (ლ)

ექიმი

ქ ბ ი ლ ი ს ა

ნინო რაზილაძე

იღებს ავადმყოფთ დილით 9—2 საათამდე. ხალამ. 5—7 საათ. ოზმაილოვის ქ. N 2

ნარკვევი

(ყურნალ-გაზეთებიდან)

ვენის ერთ-ერთს გაზეთში დაბეჭდილია წერილი, რომელიც ტოლსტოის ცოლის პასუხის-გებაში მიცემას შეეხება. გაზეთი გაკვირვებაშია, როგორ შეიძლება დიდებულ მწერლის ქვრივს ასეთი ბრალდება წარუდგინონო

„ნუ თუ თხოვნა თავისუფლების მინიჭების შესახებ,—სწერს, გაზეთი,—თანამედროვე რუსეთში რევოლიუციონურ დანაშაულებად ითვლება? ნუ თუ რუსეთის პოლიცია ვერა ჰგრძნობს, რომ იგი ჩირქსა სცხებს მთელს რუსეთს, რომ ტოლსტოის ქვრივის გასამართლება, რაიცა თვით ტოლსტოის გასამართლებად შეიძლება ჩაითვალოს, ისეთს სურათს წარმოადგენს, რანაირიც ჯერ ქვეყნიერებას არ უნახავს. ვფიქრობთ, რომ ის, ვინც რუსეთის მთავრობის პრესტიჟზე ზრუნავს, სათანადო ზომებს მიიღებს, პროცესს მოსპობს და აკრძალულ ტომებს ტოლსტოის თხზულებებისას ისევ დაუბრუნებს საზოგადოებას, მაგრამ იქნება პლევესა და პობედონოსცევის სული ყოველად ძლიერად გადაიქცა რუსეთში“.

სახელმწიფო სათათბირო

(პეტერბურგის დუმეთა საარგენტოსაგან).

თ-დი გოდგონსკი თავმჯდომარეობს. სხდება. მემარჯვენეთა ორგანიზაციები

სასურველად სცნეს ნადირობის კანონ-პროექტის შესამუშავებლად ცალკე კომისია შეადგინონ.

ხარჯთ-აღრიცხვაზე კამათი გრძელდება.

მაქსიმალური. ამ ბოლო დროს მუსულმანთა შორის ყოვლად უმიზეზოდ ჩხრეკა და დაპატიმრება მეტად გაახშირეს, რაც მუსულმანობას ძლიერ აღელვებს. ასეთი დაუმსახურებელი მოპყრობა მთავრობის ნაციონალისტურ მიდრეკილებით აიხსნება. მემარჯვენეთა ორგანიზაციები მუსულმანობას მთავრობასთან ასმენენ და მთელ კულტურულ მოღვაწეობას პანისლამიზმად ჰნიშნავენ. თუ მთავრობა კვლავ განაგრძობს მასწავლებელთა დატუსაღებას და სკოლების დაკეტვას, იგი ასეთის ზომით მუსულმანობაში რუსეთის სახელმწიფოებრივის ინტერესებისათვის არა სასურველ მდგომარეობას შეჰქმნის. მუსულმანთა განმანათლებელ მოძრაობას კი ამით ვერ შეაფერხებს, იგი რუსეთის საზოგადო-

ებისა და რუსეთის ხალხის თანაგრძნობით მაინც განვითარდება.

შიდლოვსკი მეორე. სახელმწიფოს პოლიცია სათანადო ფარგლებს გადასცდა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ადმინისტრატიული მოღვაწეობაც შეთანხმა და იგი პოლიციურ ასპარეზად გადააქცია. ეხლა გაერთიანებულ მთავრობის ფარგლებში შინაგან საქმეთა სამინისტრო იმავე როლს ასრულებს, რასაც პოლიცია სამინისტროს საქმეთა ფარგალში ასრულებდა. ასეთი მიდრეკილება ყველაზე თვალსაჩინოდ განსაკუთრებულ ზომებში გამოიხატა. განსაკუთრებული ზომები საჭიროა, მაგრამ მათი გამუდმისება კი შეუწყნარებელია. განსაკუთრებულ ზომათა ხშირი ხმარება მთავრობასაცა ჭრეგნის და ხალხსაც. ასეთი გარყვნილება ვითარდება ნორმალურ კანონთა მიხედვით მიწების ჩამორთმევით; ეს გზა უფრო ხელშემწყო ნიადაგს უმზადებს სასიკვდილო სნეულებას, ვიდრე შფოთი და არეულობა: ეხლა არეულობაკი არაა საშიში, არამედ ის ნიადაგი, რომელსაც კანონის გადალახვითა და დარღვევით ამზადებენ. (ცენტრში და მარცხნივ ტაშის ცემა). ახალმა წარმომადგენლობითმა მმართველობამ არამც თუ ახალი არაფერი შეჰქმნა, არამედ ისეთ მდგომარეობას მოუმზადა ნიადაგი, რომ უკიდურეს რეაქციონურ დროსაც არ მომხდარა ის, რაც დღეს ადვილად შესაძლო გახდა. ადგილობრივი წყრილი მოხელენი რომ უკანონოდ იქცევიან, საქმეს წაახდენენ და დაუსჯელად რჩებიან, მაშინვე საყვედურები გვესმის: „რალას უყურებს სათათბიროს“. სათათბირო უნდა სცდილობდეს თავისი ნდობა შეინარჩუნოს და ადგილობრივ ადმინისტრაციის ყოველგვარ უკანონობას თავგამოდებით ებრძოლოს. ისეთს ხალხისგანაც კი, რომელნიც პოლიტიკაში სრულიად არ ერევიან, გაიგონებთ, რომ დღეს უპირველესი რევოლუციონერი ადმინისტრაციაა, რომელიც მშვიდობიან და უწყინარ მოსახლეობაშიაც კი უკმაყოფილებას სთესავს (ცენტრში და მარცხნივ ტაშის ცემა).

სანიმუშოდ საკმარისია თუნდაც ის მოვლენა აღვნიშნოთ, რომ არჩეულ თანამდებობის პირთ პირადებით აღარ ამტკიცებენ (ცენტრი ტაშს უკრავს).

ასეთ მდგომარეობის წარმოშობის მიზეზი ცენტრალურ მთავრობის მიერ ადგილობრივ საქმეთა მდგომარეობის სრული უცოდინარობაა, ან—ადმინისტრაციის შემადგენლობის სრული შეუფერებლობა—ან განზრახ სურვილი მთავრობის ნდობის შერყევისა—ან კიდევ—ცენტრალურ მთავრობის დირექტივები... მართალია, ახალ ადმინისტრატორთა რაზმის შექმნა ერთბაშად ძნელია, მაგრამ ადმინისტრატორთა გასაწრთვნელად პირუთვნელი და შეუბღალავი სკოლა მაინც უნდა არსებობდეს. დღევანდელი სკოლა კი დაღუპვის გზაზე აყენებს მათ, რადგანაც პირად მოსაზრებას მეტს უპირატესობას აძლევს, ვიდრე კანონს. ამასთანავე ადგილობრივი ადმინისტრატორები კანონით უნდა ისჯებოდნენ. თუ ადგილობრივი ადმინისტრაცია ცენტრალურ მთავრობის დავალების აღმასრულებელია, მაშინ იგია გასამტყუნარი ადგილობრივ მდგომარეობის უვიცობაში. მარტოოდენ ადმინისტრატიულ ცნობებს არ უნდა ემყარებოდეს მთავრობა, მან საზოგადოებრივ აზრსაც უნდა გაუწიოს ანგარიში. თუ პოლიტიკური პარტიები პოლიტიკურ ბრძოლით გაცხარებულნი, სიმართლეს ჰღალატობენ, მაშინ პარტიის გარეშე მდგომარე პირთაგან უნდა მიიღოს ცნობები. ძლიერი და სანდო მთავრობის ყოლა ხალხს უფრო ესურვილება, ვიდრე თვით მთავრობას, ამისათვისაცაა, რომ ხალხი მუდამ გულის წყრომას უცხადებს მთავრობის შურყეულ საქმისა და მოქმედების გამო. არეულობასთან ბრძოლის დროს არ შეიძლება ისეთი მრწამსი გავიმძღვაროთ „მინდა შეგიყვარებ—მინდა შეგიძულებო“. ოქტომბრისტთა ფრაქცია მოწადინებულია მთავრობასთან ერთად იმოღვაწოს, ვინაიდან სხვაგვარი მოქცევა საკანონმდებლო გაფიცვას გამოიწვევდა. თუმცა დიდი განსხვავებაა ერთად მუშაობისა და მორალურად მხარის დაჭერაში. ოქტომბრისტთა ფრაქცია თავის დროშას იმდენად გადააფარებს არსებულ მთავრობას, რამდენადაც მისი მოღვაწეობა (მთავრობისა) 17 ოქტომბრის კავშირს შეეფერება. ფრაქცია თავის ბაირაღს სხვა დანიშნულებას არ მისცემს (ცენტრი ტაშს უკრავს, მარჯვნივ და მარცხნივ უსტვენენ).

ბელოუსოვს სასურველად მიაჩნია რომ ხარჯთ-აღრიცხვის კომისიამ შემდეგ მაინც მეტი გამბედაობა გამოიჩინოს და შინაგან საქმეთა სამინისტროს სესხები საძირკვლიანად გასწმინდოს. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ესურვილება ხალხის მეხსიერებიდან ყოველგვარი უფლებანი ამოშალოს და სამუდამოდ დაკოწიწოს უწინდებური განუსაზღვრელი აზიური სატრაპია. იგი არამც თუ რეაქციის ნამდვილი იარაღია, არამედ მთავრობასაც ყოველგვარ შავბნელ სარეაქციო მოღვაწეობისაკენ ეზიდება. მაგრამ რუსეთის ხალხი ბოლოს და ბოლოს თავის მკერდით მაინც გაარღვევს გზად გახირულ დაბრკოლებას და ლელოს გაიტანს... ის ოქტომბრისტები, რომელნიც გულწრფელად ამხილებენ მთავრობას, ს.-დემოკრატებს გაჰყვებიან და იტყვიან: ეს სისტემა გროშად არა ღირს. (მარცხნივ ტაშის ცემა).

ვიშნეგსკი. რუსეთის სოფლები დღესაც იმავ გასაჭირს განიცდის როგორსაც 1905 წლამდე. სოფელი უუფლებობით იჩაგრება. კადეტებმა ჩვენს ქვეყანაში ყოველივე დაჰკარგეს და მისი გამოცოცხლება საეჭვოა. მათ ბაირაღზე ხალხი ასე კითხულობს: „მარჯვენა და მარცხენა მხარე საით არისო?“ ამ ბაირაღს ხალხი ვერ გაჰყვება. მთავრობასაც ალბად იმისთვის ახლავს ეგოდენ ნაკლი ცენტრში თუ ადგილობრივ, რომ ასეთ უცავ-ობილო პარტიასთან გადაუბამს თავისი ბედი. (ტაშის ცემა მარჯვნივ).

თავადაზნაურის დეპუტატ კოპუსტინი იტყვის.

ლოგინოვი მეორე. სასურველია ცენტრის წარმომადგენლისაგან მოგისმინოთ, თუ როგორ შეასრულეს ოთხის წლის წინედ სათათბიროს მიერ შედგენილი ხარჯთა გაწერვა. თუ სათათბიროს ადგილობრივ სათანადო ნდობა არა აქვს, ამისი უმთავრესი მიზეზი ცენტრია, რომელსაც ყველა საკითხის გადამწყვეტი სასწორი ხელით უჭირავს. სათათბირო სერიოზულ ყურადღებას აქცევს უკანონო და არა-სახელმწიფოებრივ მოქმედებას, იგი რომ გადაჭრით და დარწმუნებით იმალებდეს ხმას, მთავრობის საქციელიც სხვაგვარი იქნებოდა. მაგრამ, როდესაც ასეთის სიტყვებით ათავებენ ლაპარაკს, როგორც შიდლოვსკი, რაღა საკვირველია, თუ ადგილობრივი მთავრობა ასე აღვირახსნილი და თვითნებაა. (მარცხნივ ტაშის ცემა).

შიდლოვსკის შიდლოვსკის სიტყვა იმ პოლიტიკის დამახასიათებლად მიაჩნია, რომელსაც ოქტომბრისტები აწარმოებდნენ წინედ და რასაც მისდევენ დღეს. ოქტომბრისტები ახლა როდი ღა ამბობენ, „ჩვენ ველით“, რადგანაც ცენტრალურმა მთავრობამ უკვე გადაჭრით იცვალა გეზი. მთავრობა ამას აღარა ჰალავს. საზოგადოებრივი აზრიც ამას ადასტურებს.

ოფიციოზურ ჟურნალ „Reveu Contemporainte“-ში მოთავსებულია წერილი „მესამე სათათბირო და ოქტომბრიზმი“ სადაც ნათქვამია: „პირწმინდად ოქტომბრისტული სათათბიროს ცხოვრებლია. საკონსტიტუციო ოპორტუნიზმში ერთ ადგილას ტაეპნა არ შეიძლება. ეხლა ეს უბრალო ფორმულა ნაციონალიზმის წვენით უნდა გაივსოსო“. სათათბიროს ცენტრს კი აქედან სათანადო დასკვნა არ გამოჰყავს, იგი ისევ ძველს პოლიტიკურ პოზიციას ეკაუჭება, რომელმაც თავისი აზრი უკვე დაჰკარგა. ოთხი წლის განმავლობაში რა გაარიგა სათათბირომ? მხოლოდ მძიმე უღელს მიეთრევდა. მას მთავრობის ავტორიტეტის დაცემა არ ეწადა, რის გამოც მთავრობის ყოველგვარ უკანონობას ხელი დაუფარა და ამითი მისი პასუხისმგებლობაც გაიზიარა. თქვენ ეხლა, როდესაც მეეზოვე კაბინეთებში თავისის ცოცხით წამოგადგათ, თქვენ მხოლოდ ეხლა გაახილეთ თვალი და პოლიტიკურად იწყეთ მსჯელობა!..

კაპუსტინისა და შიდლოვსკის სიტყვები ეს გონივრულ პოლიტიკურ აზრთა დალაგებული ტიტინია. ამ გამოსვლამ დაამტკიცა, რომ უსინათლონიც ბოლოს დროს თვალს ახელენ. თქვენს განკარგულებაში ოთხი წელიწადი იყო და თქვენ ძალღონე კ ვერ მოიხმარეთ. ეხლა მაინც მოახერხეთ ღირსეულად წასვლა (მარცხნივ ტაშის ცემა).

ორატორი კადეტთა დასაბუთებულ განცხადებას კითხულობს, რომ მმართველობის პოლიტიკა მთავრობის ძალას ასუსტებს, რუსეთის ძალღონეს აკნინებს, საერთაშორისო მეტოქეობაში არა სახელმწიფოებრივსა და არა-ნაციონალურ პოლიტიკას წარმოადგენს, ამის გამო კადეტია ფრაქცია გადაჭრით ჰგმობს მთავრობას და პროექტის მუხლობითს განხილვაზე უარ აცხადებს. (მარცხნივ ტაშის ცემა).

გარუსევიჩი პოლონეთის კოლოს სახელით აცხადებს, რომ მთავრობის პოლიტიკა დღითი-დღე უფრო ავიწროებს პოლონეთის ეროვნებას და იმედს უკარგავს სამუდამოდ ცხოვრების არსებითს გაუმჯობესებისას, ამისათვის პოლონეთის კოლო მხარს არ დაუჭერს ხარჯთ-აღრიცხვის არც ერთს მუხლს, რომელიც ცენტრალიურ მთავრობასა და ადგილობრივ ადმინისტრატიულ-პოლიციურ დაწესებულებას ეხება.

ეფრემოვის აზრით, სამინისტროს მოქმედება ცხადად ვნებს რუსეთის მშვიდობიანობას, ხალხში კანონიერებას ძირს უთხრის, მთავრობის ავტორიტეტს ამცირებს, საზოგადო დაწესებულებათა კანონიერ მოქმედებას აფერხებს. მაგრამ პროგრესისტებს არა ჰსურთ კანონიერებას გადაუხვიონ, სამინისტროს ხარჯთ-აღრიცხვას უარს არა ჰყოფენ და მუხლობითს განხილვაზე გადასვლას თხოულობენ.

საერთო კამათი დასრულდა.

ბობრინსკის დეპარტამენტის დირექტორი მორიგ საკითხზე გადასასვლელ ფორმულის პირველ მუხლის გამოაცხადებს, რომ ახალ საპოლიციო წესდების პროექტი სათათბიროს მიმდინარე სესიაში წარედგინება.

მომხსენებელი ო-და ბობრინსკი თხოულობს პირველ ფორმულის პირველი მუხლი მოიხსნას, რომელიც პოლიციის რეფორმათა დაშურებას აღიარებს.

113 ხმით 104 წინააღმდეგ ეს წინადადება მიიღეს. შემდეგი ორი მუხლი, მოულოდნელ სესხის აღებაზე და ციმბირის გუბერნიათა და ოლქთა გაღეხკაცობის საერობო გარდასახადებისაგან განთავისუფლების თაობაზე—მიიღეს.

ბობრინსკს სასურველად მიაჩნია, საერობო და დარჩენილი გარდასახადების დებულებანი გადაისინჯოს.

ანდრეიჩუკი. მემამულენი გლეხებს საოჯახო ნივთებით არ უნდა არჩევდნენ.

პოპოვისა და ანდეიჩუკის წინადადება სათანადო ეკომისიისადმი გადაეცა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხარჯთ-აღრიცხვას კომისიის რედაქციით ღებულობენ.

შემდეგი სხდომა ორშაბათს მოხდება.

რუსეთ-ჩინეთის უთანხმოება

„უტრო როს“-ას ვლადივოსტოკიდან დეპეშით ატყობინებენ:

შავ-ჭირიან ადგილებიდან კამოქცეული ბუნხუზები, ჩინეთის სატუსაღოების ყოველ-გვარი მოხელენი და უსაქმო ხალხი მცარცველ-ბრბოებს ადგენენ. პროვინციის ადმინისტრაცია მათ ხელს უწყობს. ბრბოების მეთაურთ მოწოდებით მიჰმართეს მცხოვრებთ „თეორ ეშმაკებს“ შეებრძოლნენ. ურჩევენ აგრეთვე ჩინტუფულანჩუს ოლქებში ევროპიელი ექიმები ამოსწყვიტონ. მდგომარეობა საშიშია.

ხარბინიდან იტყობინებიან: მანჯურიის ყველა კუთხეებიდან ჯარებს მონგოლეთის საზღვრებზე აგროვებენ. ციციკარის ახლოს ჯარსროლაში ვარჯიშობს.

მაროკოს აჯანყება

„რუსკ. სლოვ.“-ს პარიზიდან ატყობინებენ: ყველა გაფაციცებით ადევნებს თვალ-ყურს მაროკოში მომხდარ ამბებს, თუმცა ცოტა რამ ისმის ამის შესახებ. ეგრედ წოდებული „კოლონიალური“ პრესსა რაღაც სენსაციონურ ამბებს იტყობინებს. მაგალითად ძისი ცნობით, მოუკლავთ სიფრანგეთის სამხედრო მისსიის უმფროსი კომენდანტი **მანჟენი**, თუმცა გარეშე საქმეთა სამინისტრომ უარჰყო ამ ცნობის სინამდვილე. როგორც ვიცით, მანჟენი სულთანის ჯარს სათავეში ჩაუდგა, და აჯანყების წინააღმდეგ ენერგიულად მოქმედებს.

„მტენ“-ი თავის საკუთარ კორესპონდენტის სიტყვით, შემდეგს გადმოგვცემს: მაროკოს დიდმა ვეზირმა ეს აჯანყება თვითონ მოაწყო, რადგან ამით მას სურდა საფრანგეთის სამხედრო ინსტრუქტორთ მისსიისათვის ხელი შეეშალა.

იგივე კორესპონდენტი იუწყება: როგორც გარეშე საქმეთა სამინისტროში გავიგე, მდგომარეობა მაროკოში სერიოზულია. აჯანყებულები გარს შემოერტყნენ ფეცს და მულაი გაფიდის წინააღმდეგ მოქმედებენ.

სულთანის მდგომარეობა საშიშია.

ალბანეთის ამბები

„რ. ს.“ ვენელი კორესპონდენტი იუწყება: ალბანეთიდან ამაღელვებელი ცნობები მოდის. შესაძლებელია ახლო მომავალში საერთო აჯანყება მოხდეს. აღელვება ნელ-ნელა ნოვობაზარის მხარესაც ეფინება. ვაჭრები და მოქალაქენი ბოსნიაში გარბიან. ოსმალეთი საზღვრებთან ჯარს აგროვებს. ხმები დადის ავსტრია აძლიერებს თავის ჯარებს ოსმალეთის საზღვრებზედაო.

—

სალონიკიდან „რ. ს.“ ატყობინებენ: მთავრობის წინააღმდეგ აჯანყება როგორც ალბანეთში ისე მაკედონიაში ძლიერდება. ბევრ ადგილას ხელ-შეკრულება დასდებენ ბერძნების და ბოლგარელ რევოლიუციონერებთან. იარაღის შემოტანა დღითი-დღე მატულობს. მთავრობა ენერგიულ ზომებს იღებს აჯანყების ჩასაქრობად. აჯანყებინი წინააღმდეგ საბრძოლველად პარლამენტმა 250.000 გადასდო.

გზა ჯვარედინზე

(**ფსიხოლოგიური ფანტაზია**).

— არა!.. ეს შეუძლებელია, შეუძლებელი!

მწარე კვნესით წამოიძახა ვარდიძემ და გიჟივით მივარდა ვაგონის ფანჯარას.

მატარებელი ჯოჯოხეთურ სისწრაფით მიჰქროდა. შორს, ჰორიზონტზე, მოჯადოებულივით ერთდ იმავე ალაგას ტრიალებდნენ გორაკები, ხეები, შენობები და მათ შორის ის სახლიც, სადაც ახალგაზდა მწერალმა გაატარა სამი მშვენიერი, ტკბილი საღამო. იგი დაჟინებით დააშტერდა ჩამავალ მზის შუქით აპრიალებულ თეთრ წერტილს, რომელიც თანდათან პატარავდებოდა, ილულებოდა და... გულში უცნაური, სევდა-ნარევი ტკივილი იგრძნო.

— განა დასაჯერებელია?! ჰა, ჰა. ჰაა!

ძალ დატანებით გადიხარხარა მან.

— მე ხომ ფუქსავატი ხელოვანი არა ვარ, რომ მხოლოდ ხორცის სილამაზემ გამიტაცოს და გონება დამაკარგვინოს!..

იგი დაეშვა სავარძელს და მიყუჩდა—უაზროდ, უფიქროდ. კუპეში ცხელოდა. სქელი, გაუწმენდელი ჰაერი სუნთქვას აძნელებდა. მატარებელი სულ-დაუთქმელად მიჰქროდა და ბორბლების მწყობრი რაკა-რუკი მათემათიკურ სისწორით უერთდებოდა ვარდიძის გულის ცემას.

— გაჰქრა!.. მიეფარა თვალთაგან... ველარ ვიხილავ!.. ნუ თუ ველარ ვიხილავ?

გულს ქვე-წარმავალივით ცივი სევდა შემოაწვა.

— ვერა, ვერა!—ჩასძახა იდუმალმა ხმამ.

იგი უეცრივ წამოხტა, ანგარიშ მიუცემლად გასწია ფანჯარა და გადაეყუდა—ერთი, თვალის მხოლოდ ერთი მოვლება კიდევ—მაგრამ სასურველი მიდამო წამს თვალთაგან მიეფარა: თითქოს განგებ, მატარებელმა სწრაფად მოუხვია და ზღაპრულ ვეშაპივით, კვნესა-ოხვრითა და როხროხით გვირაბში შესრიალდა.

ვით მეტეორმა ცის უცნობ სივრცეზე, უეცრივ გაიელვა მის თვალწინ ქალწულის სახემ და სადღაც, გონების ბნელ კუნჭულში, მიიმალა...

გვირაბში თან-და-თან ჩამობნელდა. გარემოს წყვდიადი, ვით საწამლავი სისხლის მილებს, უცნაურ ზოზინით შეეპარა მწერლის სულს—იგი ინსტინქტურად შეკრთა. უნებურად დაეყრდნო ფანჯარას და დაფიქრდა.

— ბნელი!—ყრუდ წამოიგმინა მან—მაშ, რა არის ადამიანის სულის ცხოვრება, თუ არა უმიზნო სრბოლა განუჭვრეტელ, სახე უჩინარ წყვდიადში? კვნესა-ოხვრითა და ბორძიკით მიექანება იგი არ ყოფნისაკენ, როგორც ეს უსულო მანქანა, და ყოველ ნაბიჯის გადადგმაზე თრთის, რადგან არ იცის საიდან უოვალთვალებს ხიფათი... დიახ, არ იცის... და არც შეუძლია იცოდეს. მე ხომ მხოლოდ ერთხელ ვიხილე ის საბედისწერო სახე და რათ მგონია, თითქოს დიდი ხნის ნაცნობნი ვიყოთ?

რათა?..

რა არის ამის მიზეზი?

— სულის ნათესაობა!

ჰმ!... ეგ ხომ ფილოსოფიაა, უნიადაგო ვარჯიში გონებისა! თუნდ აგრე იყოს; მერე საიდან გაჩნდა ეს ახირებული სულთა ნათესაობა? რა ჰქვია იმ ძალას, რომელმაც ასე შემთხვევით გამოაჩინა იგი! აჰ?..

— სიყვარული!

ჰა, ჰა, ჰაა!.. სიყვარული! მე ხომ მიყვარს უკვე ერთი—მიყვარს ისე, როგორც კი შეუძლია შეყვარება ახალგაზდას, სულითა და ხორცით ახალგაზდას!... განა შესაძლებელია ერთსა და იმავე დროს ორის შეყვარება?!..

თვალწინ წარმოუდგა ცოლის ნაზი, მოღიმარე სახე.

— არა!.. ეს სიგიჟეა! სისულელე! ძვირფასო სანუკვარო, ნუცა, შეპინდევ, მაპატიე მე უძღებს!..

კვლავ დაჯდა. ფიქრები ახლად ნაყარ ფუტკარივით ირეოდენ მის თავში—იგი ვერც ერთზე ვერ შეჩერებულიყო. ნება მოდუნებული, იგი დანებდა სულის ხაოტიურ მდგომარეობას: თვალ-დახუჭულს ბუნდოვნად წარმოუდგა მთლად წალკოტში ჩაფლული სახლი... არა, ტაძარი! დიახ, ტაძარი იმ უცხო ღმერთისა, რომლის წინაშე მან უნებლიედ მუხლი მოიყარა და... შეიყვარა.

— ღმერთო ჩემო, ნუ თუ მართალია?

ტაძრის წინ, სუნნელოვან დაფნის ქვეშ, სდგას სიყვარულის ღმერთი; იგი, ლამაზი, ვით ბრძენთა აფროდიტა და ვნებით სავსე, ვით ასურელთა აშტარტა. გრილი სიო, ვით მათრობელი ნექტარი, სინაზით ელამუნება მის ნაქანდაკევ გულმკერდს. დაფნის ტოტები, ნიშნად მოწიწებისა, იხრებიან მის საგვირგვინოდ.

გულზე ხელდაჭდობილი, უცქერის ვარდიძე ზე ქვეყნიურ სილამაზეს და სდუმს. უცქერის და სდუმს... შეიძლებოდა განა სიტყვით გამოთქმა ყველა იმისა, რასაც მაშინ გრძნობდა იგი? არა!.. ენა მხოლოდ იმას გამოსთქვამს ხოლმე სავსებით, რაც გონებიდან გამოდის. გრძნობას კი—სულ სხვა იარაღი აქვს—ცქერა და დუმილი! დიახ, დუმილი განდეგილისა, უხმო ვედრება მესვეტისა, რომელიც მხოლოდ თვალებით გამოსთქვამს უსაზღვრო რწმენას სიყვარულის უფსკრულში დაკრძალულ ღვთაებისადმი. და აი, სწორედ ამიტომ იგიც იდგა მის წინ უხმოდ, უენოდ, ვით მუჭამედი ქადაგების წინ.

— რად გაჩუმდით? მოგეწყინათ განა?

— არა! მხოლოდ ეს საღამო... ბაღის სუნნელება და...

— და?..

— უცხოობა! მე ხომ პირველად გხედავთ და, მაშასადამე...

— მაშასადამე, გაკვირდებით, რომ გამოგიცნოთ!

— არა! თუმცა...

— თუმცა არც ამის წინააღმდეგი ხართ. მითხარით, თუ ღმერთი გწამსთ: თქვენს სიცოცხლეში, ალბად, ბევრი, ძლიერ ბევრი ქალი გინახავსთ—რომელ ჯგუფს მიმათვალეთ?

— იმათ, რომელნიც, რიცხვით ცხრა, ძველ საბერძნეთში მუზებათ იწოდებოდნენ...

ღიმილი. მხოლოდ მქრქალი ღიმილი თვალის, უპესა და უპეს შუა—ნაზი და ჩუმი, ვით მაისის ვარდი...

— გიყვარსთ ხელოვნება?

— როგორც ყოველი სილამაზე...

— მუსიკაც?

მოსვენებასავით შეირხა. ელვა უსწრაფეს მოსტეხა დაფნის კენწეროლი, აგრუზულ თმაში გაიბნია ... გაჰქრა, გაიქცა...

ცოტა ხნის შემდეგ ღია ფანჯარიდან მოისმა მუსიკის ხმა: მსუბუქი, სევდა-ნარევი Polonaise შოპენისა.

უკრავდა ხელოვნურად, გატაცებით; ყოველი ჰანგი, მელოდია თითქოს მხოლოდ მის გრძნობას აღრაგმებდა, საკუთარ სულის ცხოვრებას მოსთქვამდა.

— სული სევდიანი, მაგრამ თალამაზი და წმინდა, ვით გულწრფელ სინანულის პირველი ცრემლი! სული ობოლი, რომელიც ელტვის სრულყოფას ხორცშესხმულ ოცნების წიაღში და იმიტომ ჰკვნესი, იმიტომ ატირებს საკუთარ არსებასთან ერთად გრძნობის სიმბოლოს—სევდიან მელოდიას... ოჰ, ის ხმა! როგორი იდუმალი, ძლიერებით ჩაწვდა სულის სიღრმეს და გააღვაძა. არა, აატირა ჩემშიაც ის „რალაც“ რომელსაც აქამდი ვერ ვგრძნობდი ვერ ვიცნობდი..ჰმ, ვერ ვგრძნობდი, ვერ ვიცნობდი... მერე რატომ? მიზეზი? ჰა, ჰაა.. აი, ახირება! იმიტომ

ერთს დიპლომატს უსაღბრია „რ. ს.“ კორესპონდენტთან, რომელსაც უთქვამს, რომ აჯანყება ალბანელთში საშიშს არას წარმოადგენს, თუ აჯანყებულებს ძველი სერბიაც არ მიემხროო.

„რ. ს.“ სალონიკიდან სწერენ: კოჩანში სიკვდილით დასაჯეს ხუთი ბოღდგარელი, რომელთაც ერთ მუსულმანელ ოჯახის ამოწყვეტა ჰბრალდებოდათ. ამან ძლიერ იმოქმედა მცხოვრებლებზედ.

საფრანგეთის ახალი სამინისტრო

„რუსკ. სლ.“-ს პარიზელი კორისპონდენტი იტყობინება: გუშინ სამინისტროს ახალ კაბინეტს მიემხრნენ: 92 რადიკალი, 140 რადიკალ-სოციალისტი, 44 წევრი მემარცხენე დემოკრატთა ჯგუფისა, 32 დამოუკიდებელი სოციალისტი და 1 პროგრესისტი; წინააღმდეგი იყო: 57 პროგრესისტი, 18 უკიდურესი მემარცხენე, 26 მემარჯვენე. ეს სტატისტიკა—მშვენივრად ახასიათებს გუშინდელ არჩევნებს: ყველა რეაქციონური ელემენტი კაბინეტის წინააღმდეგია. ხმის უმეტესობა რესპუბლიკანელებს ეკუთვნის.

სოციალისტების პარტია, ამბობს ჟან ჟორესი, იცდის, რომ კაბინეტმა თავისი მოქმედება გამოარკვიოს. მხოლოდ ამის შემდეგ გამოარკვევს პარტია, თუ რაგვარი დამოკიდებულება იქონიოს სამინისტროს ახალ კაბინეტთან. დეკლარაციამ ჩვენ არავითარი გარანტია არ მოგვცა; მიუხედავად ამისა სოციალისტთა პარტიამ გადასწყვიტა კაბინეთის წინააღმდეგ არ წავიდეს, რადგან მისი წინააღმდეგნი—სულ რეაქციონერები არიანო“.

სტუდენტების პრაგა

პეტერბურგი. უნივერსიტეტში აღმოსავლეთ ფაკულტეტზედ 36 ლექციიდან შესდგა 25. სხვა ფაკულტეტებზედ 118 ლექციიდან 28 შესდგა. იურიდიულ და მათემატიკურ ფაკულტეტზედ სტუდენტ—სტიპენდიანტებს გამოეცხადათ, რომ მოესპობათ სტიპენდიები, თუ დაუყონებლივ სწავლას არ შეუდგებიან. ფილოლოგიურ ფაკულტეტზედ დაადგინეს სემესტრი მხოლოდ იმ სტუდენტებს ჩაეთვალოთ, რომელნიც ლექციებზედ დაიარებიან. ქალთა უმაღლეს კურსებზედ შესდგა 11 ლექცია, ქალთა მედიკურ ინსტიტუტში ლექციები სრულებით არ ყოფილა. სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლა ასე თუ ისე ნორმალურად სწარმოებდა.

კიევი. პოლიტექნიკუმის პროფესორთა საბჭო აფრთხილებს სტუდენტებს, რომ თუ გაფიცვა გაგრძელდა ამას მოჰყვება: სტუდენტთა დათხოვნა, სტიპენდიების ჩამორთმევა და სხვ.

„რუს. სლ.“ დაწვრილებით ცნობებს გადმოგვცემს ტომსკის პოლიტექნიკუმში ცეცხლის გაჩენის შესახებ: პროფესორ მიხაილენკოს გამოკვლევით ასაფეთქებელი ნივთიერება—იზონიტრილი გამომდგარა.

ზარალი ცეცხლისაგან საგრძნობელია. პროფესორთა და სტუდენტთა დახმარებით ცეცხლი გეოდეზიურ იარაღის საწყობ ოთახს არ მოედო. პოლიცია გარს ერტყა შენობას და ახლოს არავის უშვებდა.

ᲨᲐᲕᲘ ᲭᲘᲠᲘ

(პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

26 თებერვალი.

ხარბინი. 25 თებერვალს ომსერვაციაში იყო 325 ადგილობრივი მკვიდრი, 2 ევროპიელი; განცალკევებული, 3, საავადმყოფოში—1. საავადმყოფოში არავინ მომკვდარა. დარჩა: ომსერვაციაში 249 მკვიდრი, 2 ევროპიელი, განცალკევებულთაგან 3.

„რუსკ. სლ.“ ხარბინიდან დეპეშით ატყობინებენ:

იაპონელების ცნობით, კუანჩენძში 9 თებერვლამდის 'მავი ჭირით 10,000 კაცი დაიღუპა; დასწვეს 7,000 გვამი, დამზადებულია დასაწვავად 668 გვამი, რომლებიც სადგურებიდან გამოიტანეს.

იმავ გაზეთს მუკდენიდან სწერენ: მანჯურიის ვიცე-კოროლმა პეკინში შემდეგი შინაარსის დეპეშა გაგზავნა: „საჭიროა დაუყოვნებლივ გამოიგზავნოს მანჯურიაში ძლიერი რაზმები ხუნხუზების ასალაგმავად. ეს უკანასკნელნი სძარცავენ სოფლებს და ვზები შეღობეს. თვით ჩინელები ხუნხუზებთან ვერასგახდნენ. საქმეში ევროპიელები ჩაერევინენ“.

ვიცე-კაროლი აცხადებს, რომ ევროპიელთა ჩარევა აჯანყებას გამოიწვევსო.

იაპონიამ შავ ჭირთან საბრძოლველად შვედელი ექიმები მოიწვია. პირველად თანხმობა ცნობილმა ბაქტერიოლოგმა ლევინმა განაცხადა.

ხარბინი. 26 თებერვალს იყო: ობსერვაციაში 267, ამათ რიცხვში 3 ევროპიელი, განცალკევებულთაგან 4, საავადმყოფოში 1.. გარდაიცვალა: საავადმყოფოში 1. დარჩა: ობსერვაციაში 256, ამათ რიცხვში 3 ევროპიელი; დღე-ღამეში გარდაიცვალა 2.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲔᲑᲘ

(პეტერბ. დეპეშათა სააგენტოსაგან)

26—27 თებერვალი

საზღვარ-გარედ.

ჰელსინგფორსი. ნიკოლაისტადში აფეთქდა ყუმბარა, რომელიც კინემოტოგრაფის კარებთან დაეგდოთ. უბედურება არაფერი მომხდარა.

პარიზი. მინისტრთა საბჭოს კრებაზედ კრუპპის განაცხადა, რომ იგი ეარ ჰყოფს ტენდეციონურ ხმებს მაროკკოს შესახებ და რომ მდგომარეობა საშიშს არას წარმოადგენს. სამშაბათს საბჭოში წარდგენილი იქნება რამდენიმე წინადადება მაროკკოს შესახებ.

ბრიანი არ დაეთანახმა, რომ საზღვარ-გარედ რამენიმე ლექცია იქმნას წაკითხული.

ბუქარესტი. პალატაში აირჩიეს: 162 კონსერვატორი, 11 ლიბერალი, 10 ტაკისტი. სენატში: 73 კონსერვატორი, 13 ლიბერალი, 11 ტაკისტი. განზრახულია ზოგიერთებისა ახალი არჩევნები მოხდეს.

ტოკიო. გერმანელი ელჩი მუმმი სამშობლოსაკენ მიემგზავრება.

იაპონელ ბანკირების კერძო კრებაზედ, გარეშეთა დაუსწრებლივ, როგორც სჩანს მთავრობის ნებართვით, გადასწყვიტეს მონაწილეობა მიიღონ იმ სესხის გაღებაში, რომელსაც ჩინელები რკინის-გზების გასაყვანად იღებენ.

ლისაბონი. პალატის არჩევნები 17 აპრილისთვის დაინიშნა.

ვენა. ერენტალი აბაციაში გაემგზავრა.

თეირანი. სეპეხდარის კაბინეტმა მეჯლისს შემდეგი პროგრამმა წარუდგინა: დაითხოვონ ტერორისტები, დასაჯონ დამნაშავენი, გამოსცენ ბეკვდითი კანონები, დაწესონ უშიშარი სავაჭრო გზები, განავითარონ მეგობრ—სახელმწიფოებთან მეგობრული განწყობილება, მოსპონ ზოგიერთი მინოპოლია, მოახდინონ რეორგანიზაცია, ფინანსების, იუსტიციის რეფორმა, გახსნან უნივერსიტეტი და სავაჭრო პალატები.

დაატყვევეს და რუსეთში გამოჰგზავნიან მამედ-ოიზა ბაკირხანოვს, რომელსაც 12 წლით კატორღა ჰქონდა გადაწყვეტილი ბაქოში ნაფიც ვეჭილის სტოროსელსკის მოკვლისათვის და აქამდის იმალებოდა.

ვენა. ავსტრო-უნგრეთში თანაგრძნობით ეკიდებიან მინისტრ საზონოვის ავადმყოფობას. თუმც საზონოვი დიდი ხანი არ არის, რაც მოღვაწეობს როგორც მინისტრი, მაგრამ მისი მოღვაწეობის მიმართულება საკმაოდ გამოირკვა: ის მტკიცე და შეურყეველი მომხრეა მშვიდობიანობისა, რომელიც რუსეთ-ავსტრიის დამოკიდებულებებს გაუმჯობესებს „ნეი-ფრეი-პრესსეს“ გულწრფელად სურს მინისტრი ჩქარა გამოკეთდეს.

პარიზი. სორაბონნში ფრანსუა პასსის თავმჯდომარეობით ტოლსტოის ხსოვნის აღსანიშნავად ლიტერატურულ მუსიკალური დილა გამართეს.

ᲤᲠᲔᲜᲐ.

ბერლინი. პირველად აფრინდა ახალი სამხედრო დირიჟაბლი „მ. 4.“ ჰაერში 40 წ. დაჰყო, გონდოლებში 10 მგზავრი იჯდა.

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘ

პეტერბურგი. კასსო დაინიშნა სახალხო განათლების მინისტრად.

აკადემიკ შევჩენკოს გარდაცვალების 50 წლის შესრულების გამო სამხატვრო აკადემიის ეკლესიაში გადახდილ იქმნა პანაშვიდი. საბჭოს ოთახში ჩამოჰკიდეს რამდენიმე ფიცარი შესაფერ წარწერებით. აკადემიის შენობაში შევჩენკოს მხატვრულ ნაწარმოებათა გამოფენა გაიხსნა.

ხარკოვი. სამხედრო სასამართლომ მატარებელზედ თავ-დაცემისთვის და 16,000 მან. გატაცებისთვის 5-ს სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტა. ერთს უვადო, 6-ს თხუთმეტ-თხუთმეტი წლიო და ერთ 10 წლით კატორღა მიუსაჯა. 5 გამამართლა.

პეტერბურგი. საზონოვმა ღამე მშვიდად გაატარა. ეძინა. ტემპერატურა დილით 38,8 ჰქონდა.

კალუგა. გაიხსნა არქიოლოგიური ინსტიტუტი.

პეტერბურგი. სამეცნიერო აკადემიაში შესდგა კრება, ტარას შევჩენკოს ხსოვნის აღსანიშნავად.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

✦ ცნობილმა მდიდარმა სომეხმა გეორგ ედიგაროვმა **50,000 მანეთი შესწირა** სოფელ კარაკლისში სამეურნეო სკოლის დასაარსებლად.

✦ წელს ქართულ დრამატიულ საზოგადოების **ხეზონი ზარალით გათავდა.** არტისტებს ჯამაგირების ერთი ნაწილი ჯერაც არ მიუღიათ. საზოგადოების გამგეობა ამ ჟამად იმის ძიებაშია, რითი დაჭფაროს ეს ზარალი. წელს ზარალი მოუვიდა სომხურ დრამატიულ საზოგადოებასაც, რომელსაც ზარალის დასაფარავად 1,000 მანეთით აღმოუჩინა შემწეობა ცნობილმა მდიდარმა მანთაშევმა.

✦ ტფ. მაორე-სავაჟო გიმნაზიას **50 მოსწავლეს სასწავლებლიდან დათხოვნა მოელის**, რადგან სწავლის ფული არ შეუტანიათ. გიმნაზიის მოსწავლეთა მშობელთა წრემ ქალაქის გამგეობას დახმარება სთხოვა ამ მოსწავლეთათვის, მაგრამ გამგეობამ შეუძლებლად სცნო ამ შუამდგომლობის დაკმაყოფილება უფულობის გამო.

✦ როგორც გადმოგვცეს, ახალგაზრდა **პოეტს კ. მაყაშვილს ახალი ნაწარმოები დაუსრულებია** ამ სათაურით: „ეშმაკის მოგზაურობა საქართველოში“. ეს სატირა ლექსი, როგორც გადმოგვცეს, ფრიად საინტერესოა მით, რომ ავტორი მეჯად მკვეთრად და მოხდენილად ამათრახებს ყველა ის ნაკლსა, რომელიც სჩვევია ქართველ ხალხის სხვა და სხვა წოდებას. ეს ლექსი-სატირა მოკლე ხანში ცალკე წიგნად გამოვა.

✦ დეპუტატს ნიკოლსკის, გაზეთების სიტყვით, საკითხი აღუძრავს ადესის ერთის უმაღლეს ადმინისტრატორის სამართალში მიცემის შესახებ. დეპუტატის აზრით, ამ ადმინისტრატორმა **ხელი შეუწყო ბოქაულად ნამყოფ მიქიაშვილის გაქცევას**, რომელსაც მექრთამეობისთვის ციხე ჰქონდა გადაწყვეტილი.

✦ როგორც მკითხველებმა იციან, ამ ჟამად პეტერბურგში ხოლერისა და 'მავის ჭირის წინააღმდეგ ზომების შესამუშავებლად საგანგებო კრებაა გამართული, რომელშიაც ტფილისის ქალაქის წარმომადგენელნიც იღებენ მონაწილეობას. ტფ. წარმომადგენელთა წინადადებით კრებას პიუღია შემდეგი რეზოლუცია: **კავკასიაში ხოლერასა და შავჭირთან ნაყოფიერი ბრძოლა შესაძლებელია მხოლოდ ეროვნის შემოღების შემდეგ.**

✦ ქალაქის საყასბოს გამგემ ბეითალმა ბ-ნმა ლანგმა ქალაქის გამგეობას მოხსენება წარუდგინა, რომელშიაც ურჩევს ქალაქის ძველ საყასბოსთან **ბაქტეოროლოგიურ** სადგურის გახსნას.

✦ ბაქოს ქალაქის გამგეობამ ტფ. ქალაქის **საუნივერსიტეტო კომისიას** გამოუგზავნა დაწვრილებით ცნობები იმისა, სადა და სად აქვს სტიპენდიები და პირი იმ დადგენილებისა, რომლითაც ბაქოს ქალაქის თვითმმართველობამ 500,000 მანეთი გადასდო ტფილისში განზრახულ უნივერსიტეტის სასარგებლოდ.

✦ 2 მარტს **ქალაქის საუნივერსიტეტო კომისიის** კრება მოჰხდება, რომელსაც კომისიის წევრი ა. მ. თოფშიბაშევი გააცნობს ყველა იმ მასალას, რომელიც შეეხება უნივერსიტეტისთვის დანაპირებ ფულის განაღდებას.

✦ დღეიდან ტფილისში გამოდის ახალი ქართული ყოველ დღიური გაზეთი „ახალი საქმე“.

✦ გუბერნატორმა სომეხთა საქველმოქმედო საზოგადოებას ნება დართო, ახალციხეში **უფასო სამკითხველო** გახსნას.

✦ **სილნაღიდან გვწერენ:** 21 თებერვალს, დილის 10 საათზე, ბაზარის გზაზე ექვსი შეიარაღებული უცნობი თავს დაეცა ლაგოდეხიდან სილნაღში ეტლით მიმავალ მგზავრებს ვაჭარს გრიგოლს დონეაევს და სხვებს. უცნობებმა ფული და ძვირფასი ნივთეულობა წაართვეს მგზავრებს და მიიმალნენ.

✦ როგორც გაზეთ „ბაკუ“-ს ეცერი მოუკრავს, კავკასიის ნამესტნიკის თანაშემწეს **სენატორს ვატაცის სხვა თანამდებობას აძლევენ.**

✦ „რუსკ. ვედ.“-ში დაბეჭდილია სია მოსკოვის იმ სტუდენტებისა, რომელნიც დათხოვნილნი არიან უნივერსიტეტიდან. მოგვყავს სია ქართველ სტუდენტებისა: 1) ასათიანი ლევან გიორგის ძე, 2) თარხნიშვილი ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძე, 3) ანჯაფარიძე გიორგი ნესტორის ძე, 4) გრიგორაშვილი ნიკოლოზ ექვთიმეს ძე და 5) ფანიაშვილი კონსტანტინე ავგარის ძე.

✦ რედაქციამ მიიღო ახალი შრომანი პროფესორის ნ. მარრისა: 1) „Еще о словѣ „челеби“ (къ вопросу о культурномъ значеніи курдской народности въ исторіи Передней Азіи), კიდევ სიტყვა „ჩელების“ შესახებ; 2) Сирійское происхожденіе haискаго damaran; 3) Надпись Епифанія, каталикоса Грузіи (изъ раскопокъ въ Ани 1910 г.), საქართველოს კათალიკოსის ეპიფანეს წარწერა; 4) Камень съ армянскою надписью изъ Ани въ Азіатскомъ музеѣ, ანიდან წამოღებული ქვა სომხურის წარწერით; 5) Яфетическіе элементы въ языкахъ Арменіи, იაფეტიური ელემენტები სომხეთის ენებში; 6) Два яфетическихъ суффикса —te (—te>—t) въ грамматикѣ древне-армянскаго языка; 7) Яфетическое происхожденіе haискаго veram ротъ.

✦ 27 თებერვალს ქალაქის საბჭოს სარევიზიო კომისიამ დაათვალიერა ის შენობა, რომელიც ავლაბარში იქმნა დაწყობილი **ზუბალაშვილის სახელობის ბავშვთა სამკურნალოს** მოსათავსებლად. დათვალიერებამ სამს საათს გასტანა. ნამუშევარი წესიერად აღმოჩნდა.

✦ ამ დღეებში ტფ. სამასწავლებლო ინსტიტუტში **ლიტერატურულ-პედაგოგიური საღამო** გაიმართა. სხვათ შორის, მოსწავლემ კოსტინმა წაიკითხა რეფერატი შემდეგ თემაზე: „ბავშვები რუსულს ლიტერატურაში“. რეფერატის შემდეგ ინსტიტუტის დირექტორმა ზაზუბევიჩმა მასწავლებელთა და მოსწავლეთა შორის ფული შეაგროვა სემირეჩიის მხარეში ობლად დარჩენილთა სასარგებლოდ. შეგროვილი ფული 20 მან. დანიშნულებისამებრ გადაეცა.

✦ საექიმო დარბაზში (ალექსანდრეს ბაღი) **კავკასიის ქალთა საზოგადოება** მართავს ლექციას 3 მარტს, საღამოს 8 საათზე. ი. ჯ. ბახ ნაზაროვი წაიკითხავს შემდეგს თემაზე: „გლეხ-კაცობის განთავისუფლება“; (მიზეზები ბატონ-ყმობისა; ლიტერატურის გავლენა გლეხების განთავისუფლებაზედ). წევრებს უფასოდ შეეძლებათ დასწრება, გარეშე პირთათვის—20 კაპ., მოწაფეთათვის—10 კაპ.

✦ აღძრულ იქმნა შუამდგომლობა ტფილის სილნაღის საფოსტო გზაზე ორხევის სადგურის გაუქმების თაობაზე.

✦ მინისტრთა საბჭომ სახელმწიფო სათათბიროს გადასცა შავიზღვის რკინის გზის პროექტი.

✦ შოდიციამ ტფილისში შეაბურა: 26 თებერვალს 56 უბასშორტა, ხოდა 27 თებერვალს—51.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ

✦ შეფასების შემდეგ **გამოირკვა ზარალი** იმ დუქნებისა, რომელიც 19 თებერვალს გადაიწვა. იაკობიშვილებს უზარალნიათ 7 ათასი თუმანი, ჩიკვაშვილს 6 ათასი თუმანი, რიჟინაშვილს—ორი ათასი, საზარაძეს ექვსასი თუმანი; დაზარალებულთან კიდევ შემდეგი პირნი: ფიჩხაძე, ავსარქისოვები, მოშიაშვილი, ეფ-

---

ვარულისა და მონობისა... უცხო? არა! სანამ ვიხილავდი, სანამ პირადად შევეყრებოდი, უკვე ვიცნობდი, რადგან სახე მისი მუდამ განუშორებლად ესვენა ჩემს გულში. დღენი და ღამენი, წუთნი სიამისა და სიმწარისა მხოლოდ მასზე ოცნებით იწყებოდენ და სრულდებოდენ... სევდა—ოჰ, ის ფერფლის ფერი სევდა, რომელიც ჰის უმანკო სულს ჩრდილავს—დაბადებიდანვე თან მსდევდა, ვით მკვლელს გაღვიძებულ სინიდისის ქენჯნა. არა!.. მე უწინაც მყვარებია იგი: როცა ვიხილე, ჩემს სულში სისხლით ნახატი სურათი მის სახეს შევადარე და მათი იგივეობა დავადასტურე...

უეცრივ შეკრთა. მოულოდნელმა მხილებამ ცივი შიშით უჩხვლიტა ტვინს, წამს გამოერკვა. გარდუვალი სინამდვილე სისხლის ფერ რგოლებად აენთო თვალებში. გაახსენდა საკუთარი ოჯახი: ნაზი, მოსიყვარულე ცოლი, რომელიც სამი დღის წინეთ ცრემლთა ფრქვევით ეთხოვებოდა ქმარს, თითქოს მათი დაშორება ხანმოკლე კი არა, სამუდამო უნდა ყოფილიყო.

უცნაურია მოგონებათა წარმოშობა: იგი დაკრეფილ ბალსა ჰგავს—ერთი კაკალის აღება რომ გინდოდეს ათი სხვა დაეკონწიალება ზედ.

ვარდიძეს თვალწინ წარმოუდგა დაქორწენების პირველი ხანა, როცა ჯერ ისევ სტუდენტი, ცოლის შრომით ირჩენდა თავს. დილიდან საღამომდი თავაუღებლად მუშაობდა ის სუსტი არსება, რომ ქმრისათვის სწავლის დასრულების საშუალება მიეცა. საღამოს რომ სამსახურიდან დაბრუნდებოდა, მოლაშქრესავით ზეზე გადაყლაპავდა ლუკმას და ისევ საქმეზე მირბოდა. ყოველი მისი ფიქრი და ზრუნვა ქმრის გარშემო ტრიალებდა, რადგან გულწრფელად უყვარდა იგი; უყვარდა ისე, როგორც შეუძლია შეყვარება მხოლოდ მას, ვისაც საკუთარი პიროვნობა სხვის კეთილდღეობისათვის მსხვერპლად შეუწირავს.

— ოჰ, ეს მსხვერპლი! თითქოს ვისთვისმე საჭირო იყოს, ან ყოფილიყოს იგი. მსხვერპლი! იგი ხომ გაბოროტებული უარისყოფაა საკუთარ „მე“სი, რომელსაც ყველა და ყველაფერი უნდა შეეწიროს და, მაშასადამე, როგორც ასეთი, უაზრო და უშინაარსო. მსხვერპლი ცოლ-ქმრულ ურთიერთობათა შორის! თითქოს იგი შეჰმატებდეს რამეს ან ერთს, ან მეორე მხარეს, თითქოს უიმისოდ ნაკლული იქნებოდა იმ მოვალეობათა ჯამი, რომელსაც ოჯახი თხოულობს! მსხვერპლი—ფანატიკური სულთა ეს უკანასკნელი, უშნო იარაღი! რას მოასწავებს იგი? დამარცხებულ პიროვნობის უარყოფით მძლავრ „მე“-ს შებორკვას, დამორჩილებას! ჰა, ჰაა... ძლიერთა მძლე უძლურებავ, იყავ წყეული ამიერიდან!..

ნუ თუ მე მიყვარდა იგი, ჩემი ცოლი - მსხვერპლი?.. მიყვარდა?.. ოოჰ, ძვირფასო, ძვირფასო,—ბუტბუტებდა იგი და სიმწრით კედლებს ეხლებოდა,—განა შეიძლება შენი დავიწყება? ჩემი ცხოვრების განთიადზე გიხილე შენ, როცა გონება - მიხდილი, სასოდაკარგული, უგზოუკვლოდ დავეხეტებოდი კაცთა შორის და ამაოდ ვეძებდი მყუდრო თავშესაფარს.

იქ, უნაყოფო, ფუქსავატ ძიებათა და ცხოვრების საიდუმლო შეენებათა გზა-ჯვარედინზე, გიხილე შენ, ვით მხსნელი კანდელი და განვცვიფრდი; განვცვიფრდი, რადგან ზექვეყნიურ სიამის გატაცებულ მაძიებელს ცთომის რიდე თვალთა-განამხადე და ნამდვილ, გარდუვალ ჭეშმარიტებას მიმითითე; ჭეშმარიტება იგი—არა ციური, საიქაო, არამედ ჩვენებური, მიწიერი—შენში განვიცადე, მხსნელო ჩემო, და განვკაცდი. არსება ჩემი ეზიარა მარადიულ სიამეს, რომლის ნაკადიც შენი სულიდან მომდინარეობს... ოო, სულო ძლიერო, გეევედრები: შემინდე მე ცთომილს!..

ასე ლოცულობდა სისხლის ოფლში აცურებული ვარდიძე, მაგრამ უხილავი აჩრდილი უცხო ქალწულისა დემონურ ძლიერებით იზრდებოდა მის გულში. იგი ნათლად ხედავდა, თუ როგორი თან და თანობით იშლებოდა საბედისწერო სახე—უცხო, მაგრამ თან დიდი ხნიდან ნაცნობი, საშიში, მაგრამ თან მხიბლავი, დაუთმობელი; ზვიად ნდომით გახელებული, თავგამოდებით იბრძოდა იგი სამკვიდროსათვის. ამღვრეული სული საშინელ ორმაგობას განიცდიდა: ერთი მხრით, ცოლის სიყვარული, დიდი მსხვერპლითა და თავგანწირვით დამკვიდრებული, მეორე მხრით კი, უცნაური, ქარტეხილივით უეცრად დაბადებული გრძნობა მეორე არსებისადმი, ჯოჯოხეთური სიმწვავით ჰგლეჯდენ ორად მის სულს, მის არსებას. ორი სახე, ორივ თანაბრად სათაყვანო და მხიბლავი, მხეცური ძალით შეება ერთმანეთს. ან ერთი, ან მეორე! შეგუება მათი შეუძლებელი იყო, როგორც შეუძლებელია ორ მორიელის ერთად მოთავსება.

— შეუძლებელია, შეუძლებელი! მწარე კვნესით წამოიძახა და გაშტერდა.

(დასასრული იქნება)

რაიმი, რუსიძე, მოშიაშვილი, ციციაშვილი, იუდა ფიჩხაძე, დანიელ ფიჩხაძე, ბუტურია, რიეინაშვილი, სარიაშვილი, თავდიდიშვილი, ხუსუნაშვილი და სხვ. სულ ზარალი უდრის 190.840 მან.

◆ 25 თებერვალს საადგილ-მამულო ბანკის სადგომში მოხდა **კრება რწმუნებულთა ასარჩევად** დასახელებულ იქმნა 55 კანდიდატი. ამათგან ხმის უმრავლესობით არჩეულ იქმნენ: ბაქრაძე, დარახველიძე, გოკიელოვი პეტრე, ცოკიელოვი გაბრიელ, ზდანოვიჩი გ., კოკოჩევი, კვირკველია, კრინიკაკი, ქიქოძე, მიქელაძე, მოსეშვილი, მთავრიშვილი, ფურადავი, ფანცხავა ი., ჭელიძე, მგალობლიშვილი, ბეგიევი, ვოლოხი, წერეთელი, ჩიკვაიძე, ჯანელიძე, გაბუნია, ქელბაქიანი, ჯაფარიძე, ფალავა, კაკაბაძე, კილაძე, წულეისკირი, ბოლქვაძე, ლორთქიფანიძე, გაბუნია ლუკა, ყიფიანი სამსონ, ბახტაძე, კაკაბაძე და მახარაძე.

◆ ქალაქის თვით-მმართველობას ოფიციალურად შეატყობინეს, რომ ი. ა. **ფანცხავა** გუბერნატორმა ქალაქის თავის თანამდებობაზე არ დაამტკიცა.

◆ 25 თებერვალს ძველი-ტფილისის ქუჩაზე გაძარცვეს რეალურ სასწყვდებლის მასწავლებელი დავარეს სმალაძე.

◆ 19 თებერვალს ვაჭრობისთვის ბოქაულმა დაჯარიმა იდარიონ ჭელიძე, იდარიონ გეგეშიძე, პავლე პარუტიუნოვი და გიორგი ვაშაკიძე.

◆ დღეს, პირველ მარტს, სადმოს 8 საათზე, დანიშნულია ქუთაისის საქალაქო საზოგადოების სხდომა. ექიმი ჩარექოვი წაიკითხავს მოხსენებას „ერლიხის 606“-ი წამლობის შესახებ.

ქართულ საისტორიო საეთნოგრაფიო საზოგადოების კრება

26 თებერვალს.

26 თებერვალს, საღამოს 8 საათზე, ტფ. დეპუტატთა საკრებულოს სადგომში მოხდა კრება ქართულ ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ საზოგადოებისა. კრება გახსნა თავმჯდომარემ ე. ს. თაყაიშვილმა. შემდეგ საზოგადოების მდივანმა ს. კაკაბაძემ წაიკითხა წარსული კრების ოქმი. ოქმში მოკლედ იყო აღნიშნული შინაარსი გრ. ყიფშიძის მოხსენებისა ქართულ ლექსთაწყობის შესახებ.

ოქმის წაკითხვის შემდეგ თავმჯდომარემ ე. ს. თაყაიშვილმა გააცნო დამსწრე საზოგადოებას იმ ქართულ სიგელების შინაარსი, რომელთაც „ქარის გარიგება“-ს უწოდებენ. „ქარის გარიგება“—ეს არის ძველი ქართული ნაწარმოები, რომელშიაც დაწვრილებით არის აწერილი ყველა ის ცერემონიალი, რომელიც ქართველ მეფეთა კარზე ხდებოდა.

„ქარის გარიგება“ ბევრი მხრით არის საინტერესო. გარდა იმისა, რომ იგი ძველი ქართული დოკუმენტია, მის შემწეობით ჩვენ შეძლება გვეძლევა გავითვალისწინოთ, შინაური ცხოვრება ჩვენის მეფეებისა. „ქარის გარიგება“—წარმოადგენს ერთ მთლიან ნაწარმოებს, რომელიც დაყოფილია ნაწილებად და თვითოეულ ნაწილში მეფის ქარის სხვა და სხვა გვარი ცერემონიალები არის აღნუსხული. მაგ. როგორა დგებოდა საწოლიდან მეფე, როგორ ან ვის აცმევდა ტანთ, როგორ იღებდა ნაზირ-ვეზირთ და მთხოვნელებს, როგორ მიემგზავრებოდა სალაშქროდ და სხვ.

მოხსენების დასასრულ გაიმართა მსჯელობა იმის შესახებ, თუ რომელ საუკუნეში ან ვის მიერ უნდა იყოს შედგენილ-ჩაწერილი „ქარის გარიგება“.

ხ. კაკაბაძე: საზოგადოდ ძველ ქართულ სიგელებს აზის ბეჭედი, რომლის მიხედვითაც ჩვენ ადვილად შეგვიძლიან გავიგოთ, რომელ საუკუნეში ან რომელ მეფის დროს არის შედგენილი ესა თუ ის სიგელი. ჩვენ ვიცით აგრეთვე, რომ 14 საუკუნის 70 წლებამდის სიგელებს ბეჭედი არ აზის. თუ ამას მივიღებთ მხედველობაში, შეგვიძლიან ვიფიქროთ, რომ „ქარის გარიგება“ უფრო უძველესს დროს უნდა ეკუთვნოდეს.

ე. ხ. თაყაიშვილი უპასუხებს და აღნიშნავს, რომ „ქ. გ.“ შედგენილი უნდა იყოს დასავლეთ საქართველოში, უნდა ეკუთვნოდეს ერთ კაცს, უფრო რომელიმე მეფეს და ჩაწერილი უნდა იყოს იმ დროს, როდესაც საქართველო რამდენიმე სამეფოდ იყო დაყოფილი. უფრო გიორგი ბრწყინვალის მეფობის დროს.

ამის შესახებ კამათი გაგრძელდა. შემდეგ ბ-ნმა ა. სარაჯიშვილმა წაიკითხა მოხსენება საქართველოს მე-18 საუკუნის შინაურ ცხოვრების შესახებ. მომხსენებელმა გააცნო საზოგადოებას თარხნიანთ გვარის „მემორენდუმი“ ჩაწერილი დავით თარხნიშვილის მიერ, რომელიც მე-17 საუკუნის ბოლოს და მე-18 ს. დამდეგს სცხოვრობდა ე. ი. იმ დროს, როდესაც საქართველო რუსეთს შეუერთდა. ამ დროს დავით თარხანიშვილი რუსის მხედრობაში მსახურებს და მონაწილეობას იღებს საქართველოს შინაურ აჯანყებების ჩაქრობაში. მონაწილეობას იღებს დავითი აგრეთვე იმერეთის მეფის სოლომონის დატყვევებაში და რუსის ჯარს იმერეთის დაპყრობაში შველის.

შემდეგ მომხსენებელმა ვრცლად გააცნო საზოგადოებას დავით თარხანიშვილის შინაური ცხოვრება, რომელიც ბევრის მხრით საინტერესო გამოდგა.

ბ-ნ სარაჯიშვილის მოხსენების შემდეგ, თავმჯდომარემ 10 ს. კრება დახურულად გამოაცხადა, რის შემდეგაც საზოგადოების წევრთა არა ჩვეულებრივი კრება დაიწყო.

ᲥᲕᲠᲘᲚ ᲙᲠᲔᲓᲘᲢᲘᲡ ᲛᲝᲚᲕᲐᲬᲔᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲐᲖᲔ

25 თებერვალს საღამოს კრება პროგრამის მეოთხე საკითხის გამორკვევას მოუნდა. ამ მუხლში შეტანილია შემდეგი საკითხები:

სესხის ოპერაციები, მისი მოწყობა და სასურველი ცვლილებანი: გრძელვადიანი სესხი, ვადა გასული და ვადა-გაგრძელებული სესხი და სავალდებულო მიწერ-მოწერა. სესხის საგანი, სესხის სარგებელი. ამიერ კავკასიისათვის სასურველ სესხის რაოდენობა: პირადი (მათშორის თავდებობითაც) და გირაოთი.

ყველა ამ კითხვებმა, რომელთაც მჭიდრო კავშირი აქვთ ამიერ კავკასიაში წვრილ კრედიტის განვითარებასთან, ხანგრძლივი კამათი გამოიწვია დამსწრეთ შორის. ორატორთა უმრავლესობამ ის აზრი გამოსთქვა, რომ ამიერ-კავკასიისათვის სესხის რაოდენობა გადიდებულ უნდა იქმნეს, სესხი უფრო გრძელ ვადით გაიღოს და სარგებელი იგივე დარჩეს, რაც ახლა არის.

ამ საკითხის შესახებ კრებამ შემდეგი რეზოლუცია მიიღო:

„1) კრება სასარგებლოდ არა სთვლის ბარათის სხვის სახელზე გადატანას ვადის გადადებას კი საჭიროდ სთვლის მხოლოდ განსაკუთრებულს შემთხვევებში, 2) კრება პრინციპიალურად სასურველად სთვლის, ამხანაგობათა გამგეობებმა გამოარკვიონ, სასარგებლო საქმისთვის გააქვთ სესხი, თუ არა, 3) კრება საჭიროდ სთვლის, ერთს კაცს სესხი 600 მანეთამდე მიეცეს, ხოლო შრომის ნაწარმოებთა გირაოს ქვეშ 1,000 მანეთამდე.“

საკითხი გრძელ-ვადიან სესხის თაობაზე გამოყოფილ იქმნა ამ მუხლიდან და განხილულ იქმნება პროგრამის მეექვსე მუხლთან ერთად, რომელიც შეეხება სახელმწიფო ბანკში სესხის მოპოვების საკითხს.

შუამავლობით ოპერაციების საკითხის განხილვა 26 თებერვლის დილის კრებისათვის გადაიდო.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲡᲘᲦᲜᲐᲦᲘᲓᲐᲜ

არა გვგონია ისეთი უპატრონოდ დატოვებული ქალაქი-და იყოს სადმე როგორც არის სიღნაღი. ფიქრად არავის მოუვა თუ აქ არსებობს ქალაქის თვითმართველობა და ქ. თავი. დადგება თუ არა ზამთარი, ქუჩებში გაღლა შეუძლებელი ხდება. ეს სიღნაღში და რასაკვირველია ქოტორ-ნუკრიანზე ლაპარაკიც მეტია. აგერ ერთი წელიწადია რაც ქალაქის ხმოსანთა კრება არ მომხდარა ალარც არიან ხმოსნები, მაგრამ ამისათვის თავს არავინ იცხელებს. ან და რა ხელსაყრელია გ. ენაკოლოფოვისთვის ხმოსნები, მას უხმოსნებოთ უფრო თავისუფლად შეუძლიან თავის გემოვნებაზე აწარმოვოს საქმეები.

არ არსებობს რისიმე ნიხრი სიღნაღსა, თუმცა ფორმალურად არის ხორცის და პურის ნიხრი მაგრამ ჯერ არა ყოფილა მაგალითი რომ აქ ნიხრზედ გაყიდულიყო რამე. ნიხრი მხოლოდ ისეთებისათვის არის ვინც ქალაქს ბობოლები არიან, დანარჩენ მცხოვრებლებისათვის რა საჭიროა ნიხრი?! აგერ მთელი შემოდგომა ხორცი 9—10 კ. უწერიათ ნიხრში, მაგრამ 11—12 კაპეიკად იყიდება გირვანქა, ხან მეტადაც. განა ეს არ იციან ჩვენი ქალაქის ავან-ჩავნათ, მაგრამ მათთვის რა ხეიბ საყრელია?! არც სხვა რისთვისმე იცხელებს თავს ჩვენი ქ. თავი. აგერ შარშან დამფასებელი კომისია დადიოდა, რომელთაც ახლად უნდა შეეფასებინა მცხოვრებთა ქონება; ნახევარზე მეტი კიდეც დაათავეს მუშაობა და ეხლა ძალიან დიდი შრომა ალარა სჭირდება ამის დათავებას, მაგრამ ბ. ენაკოლოფოვის მოუცლელობით კომისიაში ვინც-კია ისიც ელის მის მოწყალებს. მერე არ იკითხავთ რა მოუცლელობა სჭირს ბ. ენაკოლოფოვს? ის რომ ხან სამ ოთხ დღეს არ გამოდის ქ. თვითმართველობაში და თუ გამობრძანდა საათის 12—ან 1. ყველას დაათვალიერებს და წაბრძანდება. აი მისი დიდი ღვაწლი. სხვა დრო მას ქალაქის საქმეებისთვის არა აქვს შეწირული. ქალაქის მამების საზრუნავს არ შეადგენს: ქუჩების ყურადღება, წყლები, სასწავლებელი და სხვა. ესენი ყველასთვის ანაბარადაა დატოვებული და ამისათვის ქუჩები ხევებად გადაგვექცა.

რაც შეეხება სხვა რაიმე კულტურულ დაწესებულების დაარსებას არამც თუ ხელს არ შეუწყობს ჩვენი ქალაქის გამგეობა არამედ, თუ კი ხელი ძიაწვდინეს, სურვილს სათავეშივე ჩააქრობენ.

თუმცა სიღნაღი ასეთ დღეშია, მაგრამ მაინც იმედის ნაპერწკალი არ საიდან არ ამოჩანს. ნუ თუ დასასრული არ უნდა ჰქონდეს ჩვენი ქალაქის „მამების“ ასეთ საქციელს, ნუ თუ სიღნაღი ამათ ხელში ასე უნდა იტანჯოს? ბატონებო თუ თქვენ საქმის გაძღოლა არ შეგიძლიანთ თავი დაანებეთ და თვით ხალხი მოუვლის თავის თავს.

განა არ არის დრო დანაკლისი ხმოსნები შეავსოთ? ბ—ო.

ᲛᲝᲬᲕᲠᲘᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

სადგური აბაშა. 21 თებერვალს ქუთაისიდან დამის 10 საათ. და 17 წუთზე სად. აბაშაში ჩამოვედი. იქ რამოდენიმე ნაცნობი სოფლელები ვნახე ქადი თუ კაცი, ვკითხე: სად მიემგზავრებოდნენ, მითხრეს,—სენაკში. „მერე რას უცდით, მატარებელმა არ გაგისწრაოთ“:—რა ვქნათ ბატონო, ბიდეთებს არ გვაძლევენ.“ მივხედე ბიდეთების კასასს, ბნელოდა. სოფლელებს მიუთითა სადგურის უფროსის თანაშემწეზე, რომელიც, როგორც ბოდოს გავიგე, ასრულებდა კასსირის მოვალეობას. „ამისაც მას მიმმართეს. „ბიდეთები არ არის“,—მიუგო მან. იმისმა ბასუხმა გამაკვირვა. კონტრამარკა მოვათხოვინე. ამაზედაც უარი უთხრა და დაუმატა: „შეგიძლია მოუცადოთ დიდის მატარებელს, თუ არა და რაც გინდათ ის ქენით.“ რას იზამდნენ, დარჩნენ. ბინის საძებნად დუქნებისკენ გავსწიე. უკანა კარიდან კოვდი. ათი ნაბიჯიც არ გადამიდგავს რომ რადაცას წამოგვარ ფეხი, კინაღამ წვიი გადავიტეხე. ტაიფოდის სიმწარემ ჩამაწოდა. წამოვდექი, დავკვირდი და დავინახე ნახევარ არშინის სიმაღლე რეღსის რკინა, რომელიც ჩარჭობილი ფოთლა, რადაც გაბეგბარი მიზნისათვის. ერთი მე და ასლა რამდენი წაკრავდა ამ რკინას ფეხს ბნელ დამეებში!

კაფედი დუქნებისკენ, მაგრამ „არსიადამ ხმა, არ სად ძახილი“, მხოლოდ მეჩურეების დუქნებიდან მოსჩანდა სინათლე. ვიარეკეურახუნე კარებს, მაგრამ ეოგედგან სიჩუმე და სიბნელე. არც დამის ყარაუდი, არც დუქნის მატრონი. მგლების შემეშინდა და დაკბრუნდი ისევ სადგურში. ზადაში სიცივეა. მიკვდეი ხედი ფეზს, ის ტიკვა.

კამეგონია, რკინის გზებზე მოგვდენია არიან კასხურონ ფეზები ზამთრობით, არ ვიცი რამდენად მართალია. სად. უფროსის თანაშემწეს მიეგმართეთ:—რატომ ფეზიარ ენთო სადგურის დარბაზში. სადგურში ნახშირი არა აქვთ და შეშით კასურება ფეზისა შეუძლებელია, მეც დაეგუჯერე, თუმცა კარგად ვხედავდი, რომ კარი მომჯდარებული სითბო კამოდიოდა იმის ფეზიდან, რომელსაც შეშით ახურებდა. 19 თებერვლის დამესაც კახდადით აქ და ფეზი მაშინაკ არ იყო კახურებული: ამისათვის აქ ნახშირის უქონლობა, რადაც საეჭვოდ მიმაჩნია.

მე ფეხები მშრალი მქონდა, ტოტა საზამთროდაც ფიუსი კამოწეობიდი და სიცივეს იმდენს არ შეეშინდი და თამამად კავეწერდი ცივ დარბაზში დიდამდე. კანტორებისა მაინც და მაინც არ მეშინოდა. მაგრამ სოფლელებს ხომ ჩემსავით არ ქონდათ საქმე. უნდა მოგახსენოთ, რომ სოფლიდან სადგურში ეტლით მოსვლა მეტად ძვირია და სოფლელები ფეხით მოსვლას არჩევენ მანეთის კადახლაზე, ზოგჯერ 20—18 ფეხის მანძილი უნდა კაიარონ ხოლმე საშინელი ცივი კზები. კზები ამ ნაირი: თოვლი, წვიდი და ტალახი. წვიდი ზოგ ადგილს მუხლამდეც. შეუძლებელია ფეხები არ დაისველოს კაცმა კზაზე და ისე მიახწიოს სადგურს. წარმოიდგინეთ ამისთანა კზებზე ნამკზავრი ხალხი დამე ცივ დარბაზში ათევს და კაცივდება, მაშ რა მოუვა. როგორც შევიტყე ანაშის სადგურზე ამისთანა შემთხვევა ჩვეულებრივი მოვლენა და მხოლოდ ამიტომ კაფედი ამ შენიშვნის კამოქმედებენა; შეიძლება ვინმე გულშემატკივარ მოხვდეს ჩაუკარდეს ეს და აქ მოხსენებულ ფაქტებს ეურადღება მიაქციოს. ლ. კ ი ე ლ ი ა.

ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲐ

3 მარტიდან ქართულ თეატრში, დაიწყება გასტროლი, ქუთაისის ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასისა, რომელიც მხოლოდ სამს წარმოდგენას გაჰმართავს. პირველად წარმოდგენილი იქნება, ქართულ სცენაზე პიესა ლეონიდ ანდრეევისა „გაუდეამაუს“ თარ. შ. დადიანისა. დასში მონაწილეობენ: ქ.ქ. დ. ივანიძე, მ მდივანი, თ. თამარაშვილი, ა. ქიქოძე, ლოლობერიძე, ნ. ჩხეიძე, ბ.ბ. ვ. აბაშიძე, ი. ავტალიდი, ი. ბარველი, ა. გუგუშვიდი, ა. იმედაშვილი, პ. კორიშელი, დ. მგალობლიშვილი, ა. მურუსიძე, მ. ქორელი, ა. ყალაბეგიშვილი, ვ. ურუშაძე. პიესებს რეჟისორობს მიხ. ქორელი.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

მიმდინარე წლის 30 დეკემბრიდან

გ ა ი ხ ს ნ ა

მუხრანსკის ახალი კერძო

სამკურნალო

მუდმივის საწოლებით.

Тифлисъ—Песковская ул., 9. и 48 Цициановскаго подъема, противъ новаго (Мухранскаго) моста. Телефонъ N 370.

ავადმყოფებს ყოველ დღე სპეციალისტი ექიმები მიიღებენ.

ნ. მ. ახვერდოვი—(მედ. ექ.), ყურისა, ცხვირ. და ყელის სნეულ. 11—12 საათ.

გ. ა. ახვერდოვი—(მედიც. ექ.), ათაშანგ., ვენერიულ და კანის სნეულ. 1 ნახ. 2 ნახევარ საათამდე.

ა. ა. გაზაზოვი—შინაგან სნეულებან. დილის 10—11 საათ.

ტ. ი. გეორგ-ბეგიანი—(მედ. ექ.), თვალის სნეულ. (ორშ., ოთხშ. და პარასკევობით), დილ. 8 ნახ. 9 ნახ. საათ.

კ. ა. გონიევი—ბავშვთა სნეულ. (სამშ., ხუთშ. და შაბ.) 1 ნახ. 2 საათამდე.

ა. ი. გრიგორიანი—ქირურგიულ სნეულ. დილ. 11—12 საათ.

ი. გ. კალამკარიანი—დედათა სნეულ. 1—2 საათამდე.

ა. ი. კატანიან—(მედ. ექ.), შინაგან სნეულ. 12—1 ს.

მ. დ. კილოხანიძე—ქირურგ. სნეულ. (სამშ., ხუთშ. და პარასკ.) 12 ნახ. 1 ს.

გ. ა. მელკონიანი—ქირურგ. სნეულ. 5—6 ს.

ტ. ნ. ტერ-ნერსესოვი—ქირურგ. სნეულ. (ორშ., ოთხშ., შაბ.), 1 ნახ.—2 ს.

ათაშანგის წამლობა ერლიხ-ხატას პრეპარატით (Ehrlich-Hata „606“-ით.

დარიგების ფასი—50 კ. სტაციონალური ექიმობისთვის 3—5 მანეთამდე, ოპერაციები, შეხვევა, კონსულტაცია და სხვ. მორიგებით.

სამკურნალოს გამგე ექ. ა. ი. **გრიგორიანი.** № 646. 100—5 (0—1003—38)

ᲓᲝᲥᲢ. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘᲡᲐ

ყოველ დღე, კვირეებს კარდაკარსეშულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

დ ი ლ ი თ:

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ე. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტიხიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

ბ. მ. პუგინოვი. 12—1 ს. შინაგანი, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 1—1½ ს. შიგან. და საბავშვო.

ბ. გ. აგასარიანი: 1½—2 ს. შინაგან. და ბავშვთა ავად.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ქალ. ექ. პ. ს. ზილბერშაცი: 6—8 ს. საბებ., ქალ. და ბავშ. ავად.

ლ. ვ. გეორგიევსკაია-ენგელი: 6—6½ ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ი. ფ. მარცეშევსკი: 6—7 ს. შინ.-განი, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

11—12 საათ. **606** ᲬᲐᲛᲚᲝᲑᲐ

ᲙᲝᲜᲡᲣᲚᲢᲐᲪᲘᲣᲠᲐᲓ

რჩევა 50 კაპ. დარიბებს უფასოდ. კონსულტაციები და ოპერაციები შეთანხმებით. სამკურნალოს დირექტორი

მედიც. დოქტორი ბ. ა. ნავასარდიანი.

ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ

სამკურნალო

ᲙᲐᲜᲘᲡᲐ, ᲕᲔᲜᲔᲠᲘᲣᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲗᲐᲨᲐᲜᲒᲘᲡ ᲡᲜᲔᲣᲚᲔᲑᲐᲗᲐ.

ველიკოგკნიაკოს ქ. N 9, გარანგოვის ძეგლის მახლობლად.

ავადმყოფებს ყოველ დღე მიიღებენ ექიმები **ბ. ა. ᲒᲔᲓᲐᲚᲘᲜᲘ ᲓᲐ Ი. Მ. ᲖᲐᲒᲚᲣᲓᲝᲕᲡᲙᲘ** 1—5 საათამდე და საღ. 7 ნახ.—8 ნახ. მანდილოსანთა და ბავშვთა იღება 4—5 საათამდე, ანალიზები, შეხვევა, ძიძათა მოსამსახურეთა და მუშათა შემოწმება.

შესვლის ფასი—40 კ. კონსულტაციები და ოპერაციები მოლრიგებით.

ეერლიხ-ხატას პრეპარატით 06 წამლობა, ელექტრონით წერილი. (0—6—36)

ᲒᲠᲐᲤᲝᲚᲝᲒᲘᲐ-ᲡᲢᲠᲝᲑᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

გამოიცნობს აწმყოს, წარსულსა და მომავალს. ყოველ ხელიერ განცდასა და ჩვეულებას. ყველა კითხვაზე პასუხს იძლევა. პირისპირ ნახვითა და შეთანხმებით. მიხეილის პრ. N 97, სახლი 8 იდგება დილის 9 ს. საღამოს 8 საათამდე.

(10—1036—1)

◀ ᲛᲝᲜᲐᲖᲘᲐᲠᲔᲗᲐᲗᲕᲘᲡ ▶

თავშესაფარი ᲒᲔᲒᲘᲐ-ᲥᲐᲚᲘᲡ ᲗᲣᲮᲐᲠᲔᲚᲘᲡᲐ.

ფლგას ქ., საბებიო ინსტიტ. პირდაპირ. მშობიარენი და ფეხმძიმე ქალები მიიღებიან ყოველ დროს დღეცა და ღამეც. არის საერთო საწოლი, ცალკე ოთახები და ოთახი საიდუმლოდ მომსვლელთათვის.

მიღება ქალის ავადმყოფობით სნეულთა, ძიძების გასინჯვა, ყვავილის აცრა და მასსაჟი ყოველ-დღე დილის 6—4-დან ნაშუადღევის 12 ს. (თ.—64)

ᲥᲛᲐᲗᲐ ᲐᲕᲡᲐᲠᲥᲘᲡᲝᲕᲔᲒᲘᲡ ᲑᲐᲚᲔᲣᲚᲝᲒᲐᲨᲘ

იყიდება საზღვარ-გარეთული, რუსული და საუკეთესო ადგილობრივი

სანერგე ხეხილეები

ხელმისაწდომ ფასებში.

ᲐᲓᲠᲔᲡᲘ: სგრა (ამიერ კავკ. რკ. გზა) ავსარქისოვი. კატალოგები მოთხოვნილებისათანავე უფასოდ იგზავნება.

(5—1096—3

ვ. ყიფიანის დრამა

სამეგრელოს მთავარი ᲚᲔᲕᲐᲜ

ისტორიული დრამა 5 მოქმედებად გამოცემა გაზ. „დროების“ რედაქციისა და კ. მესხიევისა.

ᲤᲐᲡᲘ ᲝᲠᲘ ᲐᲒᲐᲖᲘ

იყიდება „სახ. გაზ.“ რედაქციაში და წერაკითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში.

— ᲗᲔᲡᲚᲔᲣᲚᲝᲒᲐ —

Თ. ᲙᲘᲠᲬᲐᲠᲘᲣᲨᲕᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲐᲛᲮ. ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ

იყიდება: იონჯისა, სამყურისა, კოინდრისა, **დაფნის თესლისა;** და სხვა **თესლეულობა.** გირვანქა 60 კ. ეკლის ხის ბეოლის და ყოველგვარი ბოსტნეულობის, ყვავილების და სხვა თესლეულობის ნერგები: ნამყენი ხეხილებისა, ეკლის ხის **დაფნისა** და ბალის სხვა და სხვა ვარდისა. პრეისკურანტი უფასოდ იგზავნება. (30—1104 2)

● ᲛᲐᲥᲕᲡ ᲞᲐᲢᲘᲕᲘ ᲒᲐᲪᲜᲝᲒᲝᲗ, ●

ქალაქ ტფილისში, კირჩხნი ქუჩა, N 21, ტელეფონი N 925.

ᲛᲐᲥᲕᲡ ᲐᲕᲔᲯᲘᲗ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲘ ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ,

ᲝᲥᲔᲚ-ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘ

ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲕᲔᲯᲘᲗ ᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲘᲚᲘ ᲓᲐ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲗ ᲒᲐᲜᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ,

და საგრძნობელი სისუფთავით შენახული. მოსამსახურენი ზრდილობიანნი. ახლო აქვს სასტუმროს ტრამვაის სადგომი, საავადმყოფო, აფთიაქი, ფოსტა და ყოველივე საჭირო დაწესებულება.

ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ: 1 მანეთიდან 3 ᲛᲐ 50 ᲙᲐᲞᲔᲘᲙᲐᲛᲓᲘᲡ.

მობრძანდებით და პირადად მოგელაპარაკებით, დაგეთმობათ დიდის შეღავათით.

(10—1113—1)

აბრეშუმის ᲥᲘᲘᲡ ᲗᲔᲡᲚᲘ

საფრანგეთისა **ᲧᲕᲘᲗᲔᲚᲘ** და ბადდადისა **ᲗᲔᲗᲠᲘ**, სხვა და სხვა ფირმების

საუკეთესო ᲮᲐᲠᲘᲮᲘᲡᲐ.

ᲘᲡ ᲧᲘᲓᲔᲑᲐ ტფილისში, სამების ქ., № 7. **გ. ᲑᲝᲠᲘᲐᲯᲘᲐᲜᲘ.**

(10—1110—1)

საუკეთესო წითელი (Кет.) ხიზილალა

ᲡᲐᲚᲘᲐᲜᲘᲡ ᲗᲔᲕᲖᲗᲘ ᲛᲠᲐᲒᲘᲗᲕᲔᲚ ᲓᲐ ᲛᲝᲕᲐᲭᲠᲘᲗ

ᲫᲛ. ᲫᲔᲒᲕᲔᲚᲝᲕᲔᲑᲘᲡ

● ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲡ ●

ᲞᲣᲨᲙᲘᲜᲘᲡ ქ., სახლი № 9, ტელეფონი № 712,

ყოველ დღე განუწყვეტლივ მოდის

✦ ᲐᲮᲐᲚ-ᲐᲮᲐᲚᲘ ✦

ᲝᲡᲔᲢᲠᲘᲜᲐ (ᲬᲣᲜᲐ) ᲓᲐ ᲡᲔᲕᲠᲘᲣᲒᲐ (ᲢᲐᲠᲐᲚᲦᲐ).

ᲮᲘᲖᲘᲚᲐᲚᲐ

ᲐᲮᲐᲚᲘ (Зернистая).

◀ ᲞᲐᲠᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲝᲚᲝᲤᲔᲑᲘᲗ ▶

ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲓᲝᲨᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲮᲣᲠᲒᲘᲔᲚᲔᲑᲘ

ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲓᲕᲘᲜᲘᲡ ᲞᲠᲐᲒᲣᲚᲘ (ᲪᲘᲝᲛᲒᲐ)

ᲛᲘᲕᲘᲦᲔᲗ ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲞᲐᲘᲡᲣᲜᲘ ᲮᲘᲖᲘᲚᲐᲚᲐ

ᲒᲘᲠᲕᲐᲜᲦᲐ 2 ᲛᲐᲜ —2 ᲛᲐᲜ. 40 Კ.

ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲮᲘᲖᲘᲚᲐᲚᲐ (Кетовая). 60 Კ. ᲖᲘᲠ.

ᲓᲐ ᲑᲔᲚᲐ-ᲠᲔᲑᲘᲡ 50 Კ.

ᲛᲘᲕᲘᲦᲔᲗ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲜᲐᲕᲐᲒᲐ

აგრეთვე ივიღეთ დიდი პარტია ყოველნაირი კონსერვები.

(წ—128—112)

საუკეთესო წითელი (Кет.) ხიზილალა

მდგომარეობის ეკონომიური სტამბა „ᲮᲝᲠᲐᲒᲐᲜᲘ“

რედაქტორ-გამომცემელი ᲘᲐᲠᲝᲚᲐᲕᲘᲡ ᲮᲝᲜᲚᲣᲠᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.